

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANCÍ

Analýza kreditních a debetních platebních karet pro studenty
Analysis of credit and debit cards for student

Student: Veronika Ovčačiková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Dana Forišková, Ph.D.

Ostrava 2011

Zadání bakalářské práce

Student: **Veronika Ovčáčiková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: **Analýza kreditních a debetních platebních karet pro studenty**
Analysis of credit and debit cards for student

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika platebních karet a jejich vývoj
 3. Komparace kreditních a debetních platebních karet určených studentům u vybraných bank
 4. Zhodnocení dosažených výsledků
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde, 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-x.
JURÍK, P. *Encyklopedie platebních karet*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 312 s. ISBN 80-247-0685-7.
JURÍK, P. *Svět platebních a identifikačních platebních karet*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2001. 210 s. ISBN 80-247-0195-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

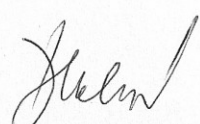
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Dana Forišková, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 11.05.2011

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně“.

V Ostravě dne 9. 5. 2011

Veronika Ovčáčiková

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Charakteristika platebních karet a jejich vývoj	4
2.1 Historie platebních karet	4
2.2 Vzhled a náležitosti platebních karet.....	9
2.3 Druhy platebních karet.....	10
2.3.1 Druhy karet podle způsobu zúčtování	10
2.3.2 Druhy karet podle způsobu provedení.....	11
2.3.3 Druhy karet podle vydávající asociace.....	12
2.3.4 Druhy karet podle použitelnost	12
2.3.5 Druhy platebních karet podle použité technologie.....	12
2.3.6 Druhy platebních karet podle držitele	13
2.3.7 Druhy karet podle marketingového členění	13
2.4 Současný vývoj platebních karet.....	14
3. Komparace kreditních a debetních platebních karet určených studentům u vybraných bank	17
3.1 Komerční banka	17
3.1.1 Nabízené kreditní platební karty pro studenty.....	18
3.1.2 Nabízené debetní platební karty pro studenty	19
3.2 Česká spořitelna	21
3.2.1 Nabízené kreditní platební karty pro studenty.....	22
3.2.2 Nabízené debetní platební karty pro studenty	23
3.3 Československá obchodní banka, a.s.	24
3.3.1 Nabízené kreditní platební karty pro studenty.....	25
3.3.2 Nabízené debetní platební karty pro studenty	25
3.4 GE Money Bank	26
3.4.1 Nabízené kreditní platební karty pro studenty.....	27

3.4.2	Nabízené debetní platební karty pro studenty	27
3.5	Vybrané metody k analýze kreditních a debetních karet.....	28
3.5.1	Bodovací metoda	28
3.5.2	Fullerova metoda párového porovnání	29
3.6	Vícekritériální hodnocení kreditních a debetních karet.....	30
3.6.1	Vymezení problému, stanovení cílů	30
3.6.2	Stanovení variant	30
3.6.3	Stanovení kritérií	31
3.6.4	Bodová metoda.....	33
3.6.5	Fullerova metoda párového porovnání	35
4.	Zhodnocení dosažených výsledků.....	41
5.	Závěr.....	45
	Seznam použité literatury.....	47

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

1. Úvod

Platební karty prošly během desítky let velmi rychlým vývojem. Původně platební karty vznikly jako papírové, ale v dnešní době jsou již v plastové podobě a nabízejí svým majitelům nové a lepší služby. V dnešní době patří platební karty mezi nejdůležitější pomůcky v běžném životě člověka a v našem případě i studenta. Banky nabízejí čím dál větší možnosti spojené s platebními kartami a také velmi širokou nabídku těchto karet, proto bude velmi obtížné vybrat tu nejlepší platební kartu, která by studentům vyhovovala.

Cílem této bakalářské práce bude analýza kreditních a debetních platebních karet pro studenty a výběr nejlepší varianty. Analýza bude provedena pomocí metod vícekritériálního rozhodování, kde použijeme bodovací metodu a Fullerovu metodu párového porovnání. Ke komparaci budou vybrány čtyři banky, které nabízejí kreditní a debetní platební karty studentům.

Bakalářská práce bude rozdělena do pěti kapitol. Ve druhé kapitole se budeme zabývat historií platebních karet od roku 1914, kdy vznikla první karta až do roku 2000, kdy se objevila na bankovním trhu první platinová karta. Dále se zde zaměříme na vzhled, náležitosti karet a také jejich rozdělení. V této kapitole uvedeme také současný vývoj platebních karet.

Třetí kapitola již bude věnována samostatné komparaci karet. Představíme zde jednotlivé vybrané banky (varianty) a jejich produkty - platební karty určené studentům. Každá banka bude popisována zvlášť i se svým produktem. Následně budou charakterizovány jednotlivé typy vybraných metod, které použijeme k analýze. Pro výběr vhodné platební karty musí být stanovena kritéria hodnocení, která budou v této kapitole popsána. V kapitole bude proveden výběr nejvhodnější platební karty na základě zvolených metod hodnocení.

Konečné vyhodnocení výsledků pro kreditní a debetní platební karty bude uvedeno ve čtvrté kapitole. Zde budeme porovnávat jednotlivé výsledky metod mezi sebou, které nám vyšly u jednotlivých druhů, a doporučíme vhodnou platební kartu určenou studentům.

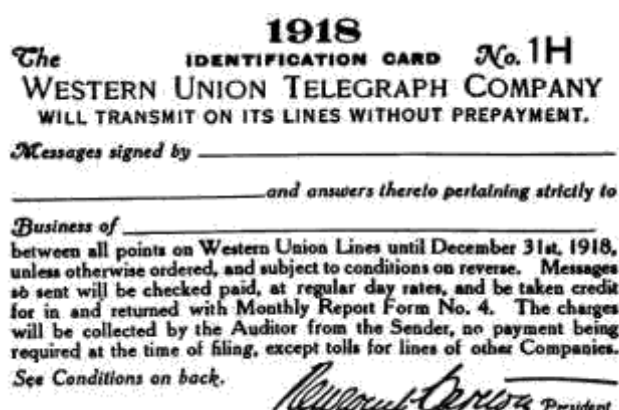
2. Charakteristika platebních karet a jejich vývoj

2.1 Historie platebních karet

Úplně první platební kartu na světě vydala americká telefonní společnost a telegrafní společnost **Western Union Telegraph Company** již v roce **1914**. Tato karta byla vyrobena z plechu a podobala se vojenským identifikačním štítkům, které používá řada armád. Proto tyto karty získaly název „metal money“ nebo „shoppers plate“. Western Union je nabídla zdarma svým vybraným zákazníkům, kterým umožňovala telefonovat a zasílat telegramy prostřednictvím svých poboček a uhradit je najednou na konci měsíce na základě faktury. Společnost tak svým zákazníkům poskytovala krátkodobý obchodní úvěr.

Důvodem, proč společnost Western Union začala vydávat Identification Card, byla snaha udržet si dobré zákazníky a přimět je k častějšímu využívání služeb a možností bezhotovostního placení. Proto tyto karty můžeme nazvat věrnostní platební karty. [4] Podobu této první platební karty můžeme vidět na Obr. 2.1.

Obr. 2.1 První platební karta od společnosti Western Union vydaná v roce 1914

Zdroj: <<http://penize.cz/>>

Začátkem roku 1915 americký řetězec Sears Roebuck nabídl svým klientům splátkový prodej, který se vztahoval nejprve na zásilkový obchod. O dva roky později někteří klienti dostali kreditní kartu, kterou mohli využívat v jejich obchodních domech k placení.[4]

Použití prvních platebních karet bylo velmi jednoduché a základní princip zůstal zachován až do současné doby. Věrnostní karty se velmi rychle rozšířily po celém území Spojených států. Pro jejich držitele se staly znakem osobní prestiže. Jejich nadějný vývoj

však přibrzdila hospodářská krize ve 30. letech 20. století. Definitivní útlum pak přinesla druhá světová válka. V roce 1947 americká vláda omezila poskytování spotřebních úvěrů, které odčerpávaly zdroje potřebné pro vedení války, a tím zabrzdila i používání platebních karet. [4] Po skončení 2. světové války byla omezení zrušena a společnosti začaly znovu platební karty vydávat.

V historii platebních karet zaujímá významné místo také společnost **Diners Club International**. Rok 1950 byl rokem, kdy vznikla první univerzálně použitelná platební karta. K jejímu vzniku se váže zajímavá historka. V roce 1949 uspořádal pan Frank McNamara obchodní večeři pro své klienty v newyorské restauraci Major's Cabin Grill. Před večeří si vyměnil sako. Když vrchní po večeří přinesl účet, McNamara začal hledat peněženku a zjistil, že ji nechal v druhém saku. Protože ho v restauraci znali, nabídli mu, aby zaplatil příště, ale on nechtěl. Zamyslel se tedy nad otázkou, proč by měli být lidé omezováni hotovostí, kterou zrovna mají u sebe a tato myšlenka ho dovedla k nápadu vytvořit první platební kartu společnosti Diners Club. Jeho hlavním úkolem se stalo vydávat svým členům úvěrové karty, které nesly název **Charge Card**, určené pro bezhotovostní placení v restauracích a později také u všech smluvních hotelů, restaurací a obchodů, které s klubem uzavrou smlouvu. V únoru roku 1950 se pan Frank McNamara vrátil do restaurace Major's Cabin Grill a při placení předložil malou z kartónu vyrobenou kartičku – Diners Club Card a podepsal doklad o zaplacení. Této večeři se od té doby říká **First Supper** (první večeře). Podobu této karty můžeme vidět na Obr. 2.2.

Obr. 2.2 Podoba první platební karty Diners Clubu z roku 1951

Zdroj: <<http://penize.cz/>>

V únoru roku 1950 mělo již papírovou Credit Identification Card zhruba 200 vybraných klientů. Za několik měsíců po startu nové karty, založil v Los Angeles přítel McNamary podobný systém Dine and Sign. Po třech měsících se tito dva kamarádi dohodli na sloučení svých společností a vytvořili tak celostátní **Charge Card** ve Spojených státech amerických. Do dvou let se počet klientů vyšplhal na úctihodných 20 000. Karta si získala oblibu zejména u zákazníků, kteří cestovali služebně nebo soukromě mimo domov, protože osobní šeky byly v restauracích přijímány k placení velmi zřídka. Karta Diners clubu se v roce 1952 stala první mezinárodní platební kartou, když ji začaly přijímat restaurace a hotely v Kanadě, na Kubě a ve Francii. Od roku 1955 začaly tuto kartu přijímat i některé americké letecké společnosti (mezi první patřila Western Airlines). V roce 1965 začalo akceptovat kartu i Československo jako jediná ze zemí sovětského bloku. O dva roky později, již akceptovalo platební kartu 130 zemí. [4]

Koncem 40. let 20. století se začaly o platební karty zajímat také americké banky. Za nejstarší formu bankovní karty můžeme uvést Charge-It, kterou v roce 1947 vyvinul John C. Biggins. Byl to úvěrový specialista newyorské banky Flatbush National Bank. V podstatě se jednalo o papírový doklad, který sloužil k placení v lokální síti obchodů v Brooklynu. Všechny karty bank sloužily k placení, nikoliv k čerpání úvěru.

První kreditní kartu, která se podobá těm dnešním, vydala v roce 1951 **The Franklin National Bank** v New Yorku. Karta nesla jméno svého držitele a výši úvěrového limitu. Byla vydávána jen důvěryhodným klientům, obchodníci platili bance poplatek za provedené platby. Kartu získali klienti zdarma a provedené nákupy museli uhradit do 30, 60 nebo 90 dnů, podle podmínek smlouvy. Tento platební nástroj uvítaly především menší obchody.

Začátkem 50. let na trh platebních karet vstoupila americká banka **Bank of America**, která byla vedoucí v oblasti spotřebních úvěrů.

Do poloviny 80. let se v Evropě vytvořily tři skupiny zemí podle preferovaných druhů karet:

- **Kreditní karty** – byly úspěšně zavedeny ve Velké Británii a Irsku 70. – 80. let. V kontinentální Evropě se začaly rozvíjet až koncem 90. let (Francie, Německo, Skandinávie, Španělsko) díky vstupu amerických bank na trh nebo jako prevence.

- **Debetní karty** – jejich průkopníkem se v Evropě stala Francie, následovaná počátkem 90. let dalšími evropskými zeměmi (Německo, Belgie, Česká republika a jiné).[4]

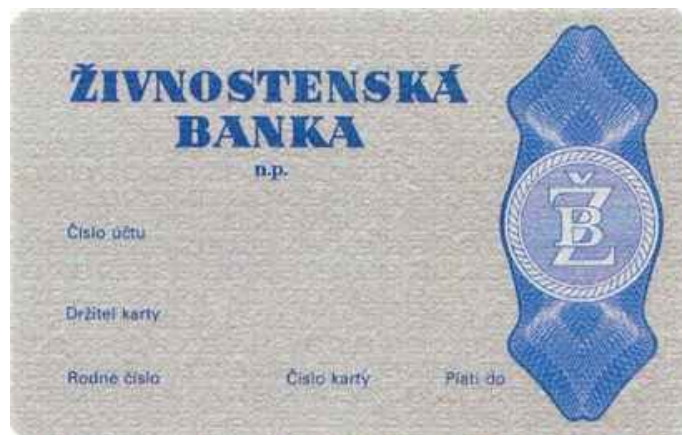
V České republice jsou mezinárodní platební karty přijímány od roku 1969. Jako první byly karty Diners Club a American Express. První bankomatové karty vydaly Česká a Slovenská státní spořitelna v létě roku 1989.

První platební karty vydala v roce 1988 **Živnostenská banka**. Šlo o dispoziční karty k tuzexovým účtům, které sloužily k výběru odběrních poukazů PZO Tuzex v pobočkách ČSOB a SBČS a k bezhotovostnímu placení v prodejnách Tuzex. V roce 1991 navázala Živnobanka na tento projekt vydáním karet **VISA Classic** a o rok později **VISA Business**.

V roce 1989 začala **Česká spořitelna** používat první bankomat určený pro obyvatelstvo. Tento bankomat byl zřízen na Václavském náměstí v Praze. Významným mezníkem pro rozvoj bankovních karet v České republice byla nabídka **Komerční banky** z roku 1990, která se týkala společného budování a provozování moderního platebního systému, využívající know-how některé z bankovních asociací. V únoru roku 1992 byly uvedeny do provozu on-line bankomaty Komerční banky, zapojené do mezinárodního systému Eurocard/MasterCard/Cirrus. V roce 1993 uvedla Komerční banka do provozu i první platební terminály.

V polovině 90. let se platební a bankomatové karty staly jednou z nejdynamičtěji se rozvíjejících a nejvíce žádaných bankovních služeb u nás. Byla zavedena celá produktová řada platebních karet. V roce 2000 se objevila i první platinová karta VISA.[2] Podobu platební karty od Živnostenské banky můžeme vidět na Obr. 2.6.

Obr. 2.6 První platební karta na území České republiky vydaná Živnostenskou bankou v roce 1988

Zdroj: <<http://penize.cz/>>

Velký zlom v oblasti platebních karet byl zaznamenán při vzniku magnetického proužku. Magnetický proužek sloužil jako nosič clientských dat. Postupem času karty opatřené tímto proužkem používaly jako ochranné prvky podpisový řádek, fotografie uživatele nebo osobní identifikační kód PIN.

Dalším důležitým bodem v historii byl bezesporu bankomat, který je důležitou součástí platebních karet. První bankomat nebo také cash machine byl založen v Londýně britskou Barclays Bank roku 1967. O dva roky později v New Yorku představila American Bankers Association svůj první bankomat ATM (Automated Teller Machine), který bral při výběru peněz údaje z magnetického proužku na kartě. V roce 1969 se tak spolu s bankomatem zrodily i první bankomatové karty.

V České republice se bankomaty objevily ve stejný rok, jako byly představeny v Americe. První bankomat stál na Václavském náměstí a využívat ho mohli jen zaměstnanci banky, ale o pár měsíců později i veřejnost.

V 80. letech 20. století prošly platební karty a s nimi spojené technologie obdobím velkého vývoje. Lidé začali platební karty čím dál více využívat a také vzrostly případy zneužití údajů na magnetickém proužku. Francouzské banky proto přišly s čipovými kartami. Jejich výhoda spočívala v tom, že důvěrné údaje nezaznamenávaly na magnetický proužek, ale na bezpečnější mikročip. První čipová karta vznikla v roce 1988.

V příloze 1 je uveden vývoj PK od roku 1924 do 1977.

2.2 Vzhled a náležitosti platebních karet

Platební karty řadíme k bezhotovostním nástrojům platebního styku a jsou podle ISO norem vyrobeny z plastu. PK obsahují údaje identifikující jejího majitele. Mezi tyto údaje patří: jméno a příjmení majitele karty, podpis, magnetický proužek nebo čip a u některých druhů také fotografie. Díky PK je prováděna identifikace držitele karty a jeho autorizace ke vstupu, úhradě služeb nebo zboží apod.

Rozměry a fyzikální vlastnosti identifikačních karet stanoví mezinárodní norma ISO 3554 na 85,6 x 54,0 x 0,76 mm. Karta je vyrobena z třívrstvého PVC, který musí být schopen vyrovnat deformace vzniklé při běžném používání, musí být netoxický, a odolný vůči chemickým vlivům při běžném používání.[5]

Přední strana platební karty

Na přední stranu karty se vyrazí důležité identifikační údaje (Embossing) písmem OCR 7B (Optical Character Recognition) velikostí 3,63 mm. Pro tyto údaje je určena dolní polovina přední části karty, kterou norma dělí na tři řádky:

- **Account Number Line** – obsahuje číslo karty. První dvě číslice určují druh karty, např. u karty MasterCard začíná vždy číslicí 5. Za tímto číslem následuje identifikace vydavatele karty (obvykle 5 míst), které udělují orgány ISO. Zbývajících 8 až 13 míst je určeno pro identifikaci konkrétního klienta.
- **Valid Data Line** – zde se uvádí období splatnosti (měsíc a rok), a to buď v podobě, která uvádí začátek i konec platnosti nebo jen konec platnosti. Navíc je v této oblasti u karet MasterCard uváděno čtyřmístné identifikační číslo banky (ICA). Počet znaků je zde maximálně 19.
- **Třetí řádek** – je určen pro jméno držitele karty. Počet znaků maximálně 27.
- **Čtvrtý řádek** – obsahuje u služebních karet jméno společnosti, k jejímuž účtu je karta vydána. Počet znaků je maximálně 27.

V řádku čísla karty musí být uvedeno šestimístné identifikační číslo vydavatele karty (Issuer Identification Number – IIN), které je přidělováno organizací podle normy ISO/IEC 7812-1,2.

Platební karty určené jen k elektronickým transakcím jako jsou například bankomaty nebo terminály mají místo reliéfního písma hladký tisk (Indent Printing).[4]

Zadní strana platební karty

Zadní strana karty obsahuje:

- **Magnetický proužek** – má dvě nebo tři stopy záznamu identifikačních údajů. Celkem může být zaznamenáno až 1 288 bitů.
- **Podpisový proužek** – určen pro záznam podpisového vzoru držitele karty.[5]

2.3 Druhy platebních karet

Platební karty prošly velkými změnami v průběhu svého vývoje. Postupem času se začaly dělit a vznikaly tím různé druhy karet s různým využitím. Proto můžeme karty rozdělit z různých hledisek:

- způsobu zúčtování,
- způsobu provedení,
- vydávající asociace,
- způsobu použitelnosti,
- použité technologie,
- podle držitele,
- marketingové členění.

2.3.1 Druhy karet podle způsobu zúčtování

- **Charge Card** – je to historicky nejstarší typ platební karty, u které provádí držitel karty úhradu provedených plateb podle měsíčního výpisu, jenž mu zasílá vydavatel karty. Dle uvedených podmínek ve smlouvě je držitel povinen ve stanovené době uhradit svůj závazek. Úhradu může držitel provést i formou inkasa z účtu. Také u tohoto typu karty bývá stanovena lhůta pro bezúročné zúčtování, kdy by měl držitel karty uhradit svůj závazek, aniž by byl úroky zatížen.

- **Credit Card** – neboli **kreditní**, úvěrová karta je karta, u níž držitel nemusí uhradit své závazky bezprostředně, ale má nárok do sjednané výše čerpat revolvingový spotřební úvěr. Úvěr může držitel karty čerpat automaticky v případě potřeby do stanoveného rámce. Splácení úvěru nemusí být pravidelné, často však bývá stanovena minimální výše měsíční splátky. Jelikož klient má úvěr ve svých rukou a není zaručeno jeho splácení, je s tímto typem karty spojeno velmi vysoké riziko. Proto jsou tyto úvěry úročeny i vyšší úrokovou sazbou oproti jiným krátkodobým spotřebním úvěrům.
- **Debit Card** – neboli **debetní karta** je karta, u které jsou platby zaúčtovány na účet neprodleně po tom, kdy banka obdrží zprávu o jejich provedení. Dá se říct, že transakce spojená s touto kartou se projeví na účtu prakticky okamžitě po jejím provedení. Banka může podle aktuálního stavu na účtu držitele karty měnit průběžně i limit, do něhož může klient provádět platby. Záporný zůstatek na účtu nebývá u tohoto typu karet obvykle povolen. S tímto druhem platební karty je také spojeno menší riziko pro banku.[2]
- **Předplacené karty** – tato karta funguje na principu, kdy na ni vložíme finanční prostředky a až poté s ní můžeme platit. Není nutný účet v bance. Jsou buď anonymní, nebo mohou sloužit jako dárky. Tento typ platební karty se v dnešní době rychle rozmohl a většina lidí si ji oblíbila jako dárek pro někoho druhého.[16]

2.3.2 Druhy karet podle způsobu provedení

- **Embosované** – jsou PK s tzv. reliéfním neboli plastickým písmem. Tyto karty umožňují nakupovat i v prodejnách, které nejsou vybaveny elektronickým terminálem. Obchodník používá mechanický snímač, který sejme otisk všech údajů vyražených na kartě a zákazník údaje potvrdí svým podpisem. Na základě toho pak obchodník zúčtuje platbu. Embosované karty lze používat na více místech než karty elektronické.
- **Elektronické** – jsou to nejčastěji používané karty. Banky je většinou vydávají k účtu zdarma. Jsou určeny především k výběru z bankomatu a pro platby u obchodníků, kteří mají elektronický platební terminál. Nevýhodou je jejich omezená použitelnost u plateb v prodejnách.[18]

- **Virtuální karty** – jsou PK určené k platbám na internetu nebo také k transakcím bez přítomnosti karty. Obvykle držitel této karty obdrží jen její číslo, jež může být vytištěno na papíře, může přijít formou SMS a nebo je možné číslo karty nalézt v náhledu internetové aplikace.[16]

2.3.3 Druhy karet podle vydávající asociace

Platební karty můžeme také rozdělit podle vydávajících asociací a to na tyto typy: Eurocard / Mastercard, Maestro, VISA, American Express, Japan Credit Bureau, Diner's Club International a Discover Financial.

2.3.4 Druhy karet podle použitelnost

- **Domácí (tuzemské) karty** – slouží k výběru peněz z bankomatů a k platbám v obchodech na území domácí země. Banky od jejich vydávání v posledních letech již upouštějí
- **Mezinárodní karty** – mají rozšířenou platnost karty nejen pro tuzemsko, ale také pro zahraničí.[18]

2.3.5 Druhy platebních karet podle použité technologie

- **Magnetický proužek** na zadní straně karty slouží jako médium pro záznam identifikačních údajů při elektronických transakcích. Je složen ze tří stop, přičemž u každé z nich je přesně určená struktura dat a účel použití.
- **Karta s čipem** obsahuje zabudovaný mikroprocesor, do něhož lze bezpečně uložit informace potřebné k ověření osobního kódu klienta. Její nevýhodou je méně obchodních míst, na kterých s ní lze platit, ale za to je mnohem bezpečnější. Průkopníkem čipových karet byla Francie, kde se tyto karty používají již od 90. let 20. století.
- **Hybridní karta** obsahuje čip i magnetický proužek. Tato karta tedy má výhody obou předchozích karet. Lze ji použít na všech obchodních místech a navíc je bezpečnější. Můžeme tedy říct, že v budoucnu by měla mít většina platebních karet tuto podobu.[18]

2.3.6 Druhy platebních karet podle držitele

- **Osobní karta** – je určena pro soukromé fyzické osoby k hrazení běžných spotřebních výdajů. Je vystavena na jméno držitele a je nepřenosná.
- **Služební karta** – neboli firemní karta je určena pro majitele nebo zaměstnance firmy k hrazení výdajů, nejčastěji spojených se služební cestou. Tato karta může mít ve firmě následující výhody:
 - Odpadá potřeba vybavení hotovostí pro výdaje na služební cestě a s tím spojených nákladů.
 - Karty umožňují hradit i neočekávané výdaje.
- Prostřednictvím provedených plateb je možné provádět jednoduchou kontrolu výdajů spojených se služební cestou.[2]

2.3.7 Druhy karet podle marketingového členění

Jako další rozdělení platebních karet můžeme uvést marketingové členění. Mezi hlavní kritéria tohoto dělení patří demografické faktory, například: věk, pohlaví, příjem, zaměstnání apod. Tomuto rozdělení trhu odpovídá i nabídka druhů platebních karet jednotlivých platebních systémů. Ty segmenty, které nejsou cílové, nejsou pokryty produkty. Nejvyšší segment, kde si bankovní a nebankovní systémy velmi konkurují, je produktově pokryt a dále ještě rozvíjen vytvářením karet. Toto členění můžeme rozdělit do tří základních bodů:

- **Základní karty** – jsou to karty dosažitelné pro většinu klientů. Do této skupiny platebních karet patří především debetní karty, určené pro výběr hotovosti z bankomatů a k elektronickému placení. Vydávají se k běžnému účtu, proto nemohou být samostatným produktem. Jako příklad můžeme uvést platebních karty Maestro a VISA Electron. Vyšším typem základní karty jsou karty MasterCard Mass Card a VISA Classic Card, jež nám dovolují platit i v obchodech, které nemají elektronický platební terminál.
- **Prestižní karty** – tyto karty vlastní finančně velmi dobře postavení klienti. Podmínky pro vydání jsou daleko přísnější než u karet standardních. Majitelé těchto karet jsou

důvěryhodní a většinou velmi solidně zajištěni, což jim zaručuje určitou prestiž. Důležité je také to, že používání je vztahováno osobně na držitele karty.

- **Výběrové karty** – jsou nabízeny jen úzkému okruhu nejlepších klientů. Nemůžeme o ni požádat, banka nám ji nabídne sama.

Podle členění, která jsme provedli, můžeme vidět, že existuje celá řada druhů platebních karet. Oproti minulosti se vývoj posunul velmi dopředu a současní klienti tak mají tak mnoho variant k výběru své platební karty, která by se pro ně samotné nejvíce hodila.[5]

2.4 Současný vývoj platebních karet

S rychle rostoucím vývojem platebních karet vzrostly i možnosti, které začali nabízet vydavatelé platebních karet svým klientům. Dříve jsme mohli karty používat jen na výběr peněz z bankomatu nebo k zaplacení v obchodě, restauraci či hotelu. Dnes nám platební karty přinášejí plno jiných možností. Pomocí nich můžeme dnes platit za zboží přes internet, dobít si přes bankomat kredit do mobilního telefonu nebo také vybírat hotovost přímo v obchodě (tzv. Cash back¹). Ke kartám si můžeme také sjednat pojištění proti zneužití karty, mohou s nimi být i spojeny různé slevové a věrnostní programy.

V roce 2002 se v nabídce amerických bank objevily první **předplacené karty**. Předplacenou kreditní kartou můžeme nazvat kartu, která slouží k placení zboží a služeb, případně k výběru hotovosti z bankomatů. Při jejich použití se čerpají peníze, jež klient jednorázově nebo opakovaně složí na kartový účet. Za vydání a používání této karty se platí stanovené poplatky. Tyto karty vydávají členské banky MasterCard, Visa a také American Express. Vydavateli jsou i velké obchodní řetězce. V roce 2009 připravila pražská centrála Sodex Pass pro Českou a Slovenskou republiku předplacenou kartu, která měla nahradit poukázky Gastro Pass na Slovensku.[7]

Podle analýzy, kterou provedla společnost Home Credit, bylo zjištěno, že Češi začali v roce 2009 využívat kreditní karty pro platbu v obchodech mnohem více než pro výběry hotovosti z bankomatu. Lidé zjistili, že platit kreditní kartou je velmi pohodlné a nemusí u sebe nosit velký obnos peněz. Jako další důvod změny vidí společnost Home Credit fakt, že výběry kreditní kartou z bankomatu jsou ve většině případů dražší než platební kartou

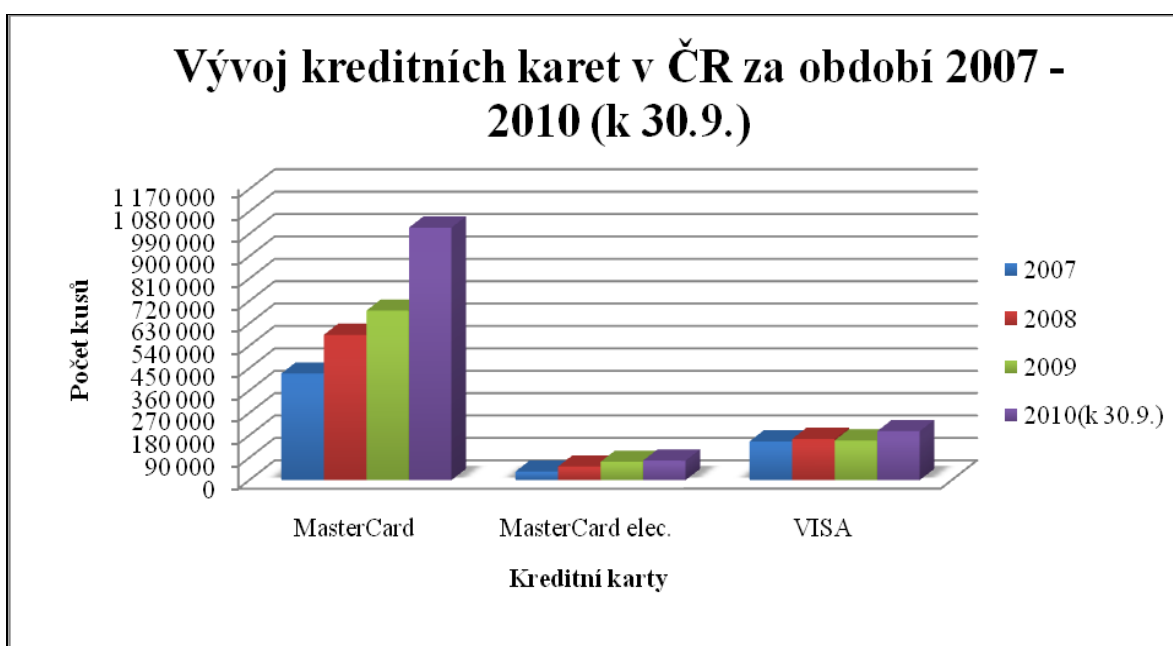
¹ Tato služba nám nahrazuje výběry hotovosti z bankomatů. Hotovost si můžeme vybrat na u poklady při platbě kartou.

zřízenou k běžnému účtu. Největší počet držitelů kreditních karet u Home Credit vykazuje skupina nad 50 let. Věková skupina 18 – 26 let, do které patří hlavně studenti, zaznamenala v roce 2008 nárůst jen o 0,11 %.[6]

Nově se v roce 2010 v České republice objevily první **bezkontaktní platební karty**. Tento bezkontaktní systém PayWave společnosti Visa a bezkontaktní karty PayPass společnosti MasterCard pokračují v mohutném nástupu. První zkušenosti ukazují, že tato novinka byla velmi dobře přijata. Zatím je schopno ve světě přijímat tyto karty 36 tisíc obchodníků a jejich počet neustále roste. Jako výhodu, můžeme uvést rychlost bezkontaktní platby.[8]

Dále bychom chtěli v následujících grafech nastínit vývoj vybraných kreditních a debetních platebních karet v České republice. Jako sledované období jsme si zvolili roky 2007 až 30. 9. 2010.

Graf 2.1 Vývoj vydaných kreditních karet v ČR v letech 2007 – 2010.

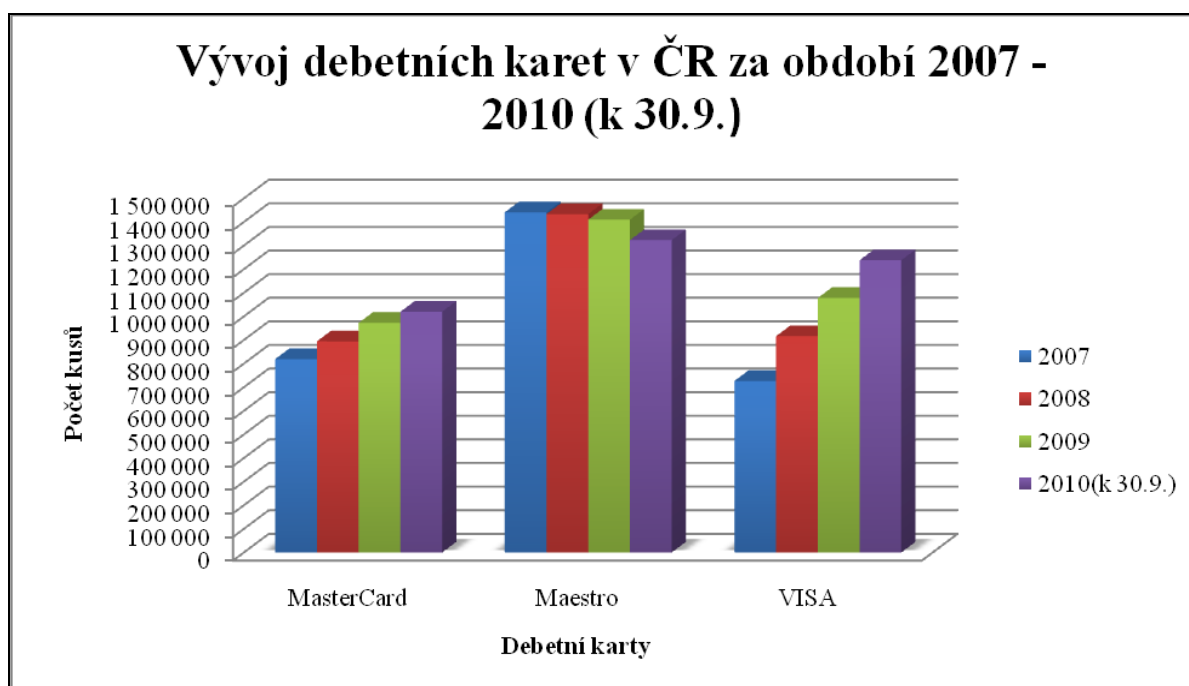

Zdroj: < <http://www.bankovnikarty.cz/> >

Z grafu č. 2.1, který nám znázorňuje vývoj platebních karet v letech 2007 – 2010 (k 30. 9.) v České republice, můžeme vidět, že nejpoužívanější kreditní kartou v tomto období byla karta MasterCard, která během čtyř let zaznamenala růst. Oproti roku 2007, kdy bylo vydaných 428 102 kusů, vzrostl k 30. 9. 2010 počet karet až na 1 014 988 kusů. Druhou

nejvydávanější kartou byla VISA, která ovšem během sledovaného období jednou klesla a to v roce 2009. V dalším roce ale opět počet vydaných kusů vzrostl. V roce 2007 bylo vydáno 155 342 kusů. K následujícímu datu 31. 9. 2010 bylo již vydáno 196 606 kusů. Nejméně vydávanou kreditní kartou v České republice byla MasterCard Elec., jež ve sledované období také vzrostla, ovšem oproti předešlým dvěma kartám byl počet vydaných kusů velmi malý. Na konci roku 2007 činil počet vydaných karet MasterCard Elec. pouhých 33 920 kusů. K 30. 9. 2010 bylo vydáno 78 356 kusů.

Graf 2.2 Vývoj vydaných debetních karet v ČR v letech 2007 – 2010.

Zdroj: <<http://www.bankovníkarty.cz/>>

Z grafu č. 2.2. můžeme vidět vývoj vydaných debetních karet v České republice. Je zřejmé, že tento vývoj je daleko vyrovnanější než u předcházejících kreditních karet. Zde má největší podíl debetní karta Maestro. Této karty se v roce 2007 vydalo 1 440 944 kusů, kdežto k 31. 9. 2010 klesly vydané kusy na 1 323 139. Velmi stabilní vývoj má VISA karta, která každý rok rostla průměrně stejným tempem. V roce 2007 se vydalo 726 504 kusů a postupně se počet vyšplhal k 31. 9. 2010 na počet 1 237 939 kusů. Také karta MasterCard měla stabilní vývoj a také rostla. Vydané kusy v roce 2007 činily 819 197 a k 31. 9. 2010 již bylo vydáno 1 019 642 kusů.

3. Komparace kreditních a debetních platebních karet určených studentům u vybraných bank

Platební karty jsou nejvýznamnějším platebním instrumentem. Jejich vývoj v současnosti šel velmi rychle dopředu a mnoho lidí si bez nich v dnešní době už nedovede představit život. Banky nabízejí svým klientům stále nové a dokonalejší produkty a snaží se přeskochit konkurenci. Zdokonalují nejen samotné vlastnosti karet, ale také její image.

Vývojem mezi platebními instrumenty prošly také studentské platební karty, které jsou v dnešní době velmi populární. Proto se v této kapitole budeme těmito kartami zabývat a pokusíme se najít tu nejlepší a nejvýhodnější pro studenta vysoké školy.

Při komparaci platebních karet pro studenty jsme si vybrali čtyři největší poskytovatele platebních karet na území České republiky. Mezi ně patří **Komerční banka**, **Československá obchodní banka**, **GE Money bank** a **Česká spořitelna**.

3.1 Komerční banka

Komerční banka (dále jen KB) vznikla v roce 1990 jako státní instituce a v roce 1992 byla přeměněná na akciovou společnost. V roce 2001 koupila tato banka státní 60% podíl v KB Sociétés Générale a stala se tak důležitou součástí této skupiny. Po privatizaci začala KB kromě své tradičně silné pozice na trhu podniků a municipalit výrazně rozvíjet své aktivity také pro individuální zákazníky a podnikatele. Další rozvoj spočíval v nákupu 60% podílu v Modré pyramidě v roce 2006. Tím získala KB plnou kontrolu nad třetí největší stavební spořitelnou v České republice. KB patří mezi přední bankovní instituce v České republice a v regionu střední a východní Evropy.

Je univerzální bankou se širokou nabídkou služeb v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví. KB dále poskytuje další specializované služby, mezi které patří penzijní připojištění, stavební spoření, faktoring, spotřebitelské úvěry a pojištění.

V současné době KB obsluhuje 2,7 milionu klientů, kteří mohou využít rozsáhlé síť 395 obchodních míst v celé České republice. KB nyní provozuje 676 bankomatů. Jeden z kanálů přímého bankovníctví využívá 989 000 klientů.

Obr. 3.1 Logo Komerční banky

Zdroj: <<http://www.google.com>>

3.1.1 Nabízené kreditní platební karty pro studenty

Komerční banka nabízí studentům zvýhodněnou **kreditní kartu**, která je určena studentům Vyšších odborných škol, studentům Vysokých škol starších 18 let a majitelům studentského konta G2 Komerční banky. U této karty musí student předložit potvrzení o studiu.

Charakteristika kreditní karty pro studenty

KB má v nabídce pro studenty elektronickou kreditní kartu **VISA Electron**, která má platnost 3 roky. Její maximální **limit** je do výše **20 000 Kč** v závislosti na stupni studia:

- studenti střední školy starší 18 let: **5 000 Kč**,
- studenti 1. ročníku vyšší odborné školy a vysoké školy: **10 000 Kč**,
- studenti 2. a vyššího ročníku vyšší odborné školy a vysoké školy: **20 000 Kč**.

Bezúročné období pro platby v obchodech a výběry z bankomatů je až **45 dní**. Pokud je celá čerpaná částka splacena v předem dohodnuté době, jsou v daném měsíci odpuštěny úroky. Denně je úročena výhradně čerpaná částka úvěrové rámce a úroky jsou vyměřovány pouze z té částky, která je momentálně čerpaná (není dosud splacena). **Měsíční úroková sazba činí 1,8 %**.

K získání kreditní karty je třeba předložit aktuální potvrzení o studiu a studenti si ji mohou vyzvednout na pobočce po šesti pracovních dnech od jejího sjednání. Karty studenti získávají **zdarma** a to na dobu **3 let**. Limit pro bezhotovostní platby je týdenní a to podle výše jednané částky, která je uvedena ve smlouvě.

Splácení úvěru může být provedeno třemi způsoby. Jedním z nich je forma pravidelných splátek jedenkrát měsíčně (1/20 částky čerpané k datu výpisu + vyměřené úroky). Dále forma mimořádných splátek kdykoliv až do výše čerpané částky a v poslední řadě se může o splacenou část úvěrového rámce automaticky zvýšit částka, kterou můžeme znovu čerpat – čím více splatíme, tím více můžeme opět čerpat. Podrobné schéma splácení nalezneme v příloze 3.

Výhody kreditní karty pro studenty

Výhodou této kreditní karty je bezesporu rezerva a úvěrový limit ve výši až 20 000 Kč. Studenti také dále mohou využívat bezúročné období až 45 dní a k získání této karty nemusí předkládat potvrzení o příjmu. Kreditní karta také nabízí akční cenu pro studenty², nulový poplatek za vydání kreditní karty a měsíční poplatek za kartu ve výši 5 Kč. U této karty je možnost kombinace s povoleným debetem pro studenty. Jako doprovodnou službu, můžeme využít službu Cash back. Mnoho studentů ocení i velmi jednoduchý a flexibilní přístup k penězům, kdy si sami mohou určit, za co zaplatí hned a za co později, tím mají dobrou kontrolu nad výdaji a je to také ideální možnost pro okamžitý nákup nebo odklad placení. Sami si můžeme určit, kdy využijeme bezúročné období. Výhodou také je kolektivní pojištění, které je doprovodnou službou ke kreditní kartě a je zcela zdarma.

3.1.2 Nabízené debetní platební karty pro studenty

Komerční banka nabízí studentům debetní platební karty jen v případě, že jsou majiteli **konta G2**. Toto konto je určeno mladým lidem od 15 do 19 let nebo **studentům od 20 do 30 let**. Podmínkou ovšem je, že jsou řádnými studenty. Studenti ve věku od 15 do 19 let nemusí předkládat potvrzení o studiu, ale starší studenti ve věku 20 a 26 let již aktuální potvrzení o studiu předkládat musejí. K tomuto účtu jsou k dispozici dva druhy debetních karet a to **Maestro** a **MasterCard**. Toto konto je určeno mladým lidem a má dvě varianty pro optimální volbu.

První varianta je základní verze G2, která je zcela zdarma. U tohoto účtu můžeme jít do mínusu až 20 000 Kč a je k němu vydávána mezinárodní **elektronická platební karta Maestro**. Zdarma jsou všechny příchozí a běžné transakce v Kč. U této základní verze je možnost čerpat studentský úvěr ve výši až 500 000 Kč.

² Cena za vedení úvěrového účtu pro studenty na měsíc stojí pouhých 5 Kč.

Maestro karta nebo také Elektronická karta je určena těm, kteří preferují spolehlivý, bezpečný a rychlý přístup k finančním prostředkům pro každodenní použití. Je to elektronická platební karta s inteligentním čipem, která zajišťuje bezpečnost transakcí. Výhodou je inteligentní čip pro rychlé a bezpečné PIN kódem ověřené transakce a také možnost vytvořit si vlastní design karty a služeb Cash back. Karta je vydávána zdarma k účtu G2.

Druhou variantou je nadstandardní balíček konta G2, který je zpoplatněn částkou **20 Kč**. Zde jsou všechny produkty a služby základního balíčku, ale navíc k účtu student dostane zdarma **embosovanou mezinárodní kartu MasterCard**, cestovní pojištění a jeden výběr měsíčně z bankomatu v zahraničí jsou zde v rámci karty také zdarma. Dále můžeme k tomuto účtu dostat také virtuální platební kartu e-Card pro bezpečné platby na internetu. Banka může studentovi vyplatit roční **bonus 333 Kč**, pokud alespoň jedenkrát měsíčně zaplatí kartou u obchodníka nebo si dobije mobil v bankomatu. Výhodou je také, že při založení konta G2 a předložení platné ISIC karty si student aktivuje UNikartu pro platby a KB mu dá 200 Kč.

MasterCard je embosovaná karta určená pro ty, kteří chtějí mít možnost platit v obchodech a vybírat z bankomatů kdekoli ve světě a také chtějí mít kontrolu nad svými výdaji a zároveň mít hotovost v bezpečí. Je určena pro každodenní využití. Výhodou je kvalitní pojištění s pojistným krytím až do výše 1 000 000 Kč. Tato služba je v rámci nadstandardního balíčku zcela zdarma. Můžeme si také zvolit vlastní design karty, využívat služeb Cash back nebo také platit kartou na internetu. Karta je vydána k účtu G2 zdarma.

Změna PIN kódu u těchto karet je možná a to přímo v bankomatu KB za poplatek **50 Kč**. Obě karty mají také dobu platnosti stanovenou na **3 roky**. Poté se automaticky karta obnoví.

U všech typů karet, které vydává KB studentům je sjednocený poplatek za výběr z bankomatů. Pokud budeme vlastnit u této banky účet, tak poplatek za výběr z bankomatu Komerční banky bude činit 5 Kč. Výběr u jiné banky kartou Komerční banky bude zpoplatněn částkou 35 Kč. Od 1. 1. 2011 zavedla banka novinku pro všechny klienty. Kolikrát klient zaplatí u obchodníka svou kreditní nebo debetní platební kartou, tolikrát je mu vrácen poplatek za výběr z bankomatu KB.[15]

Pro další podrobnější analýzu, jsme si vybrali u **KB** debetní kartu **MasterCard**.

3.2 Česká spořitelna

Kořeny České spořitelny (dále jen ČS) sahají až do roku 1825, kdy zahájila činnost Spořitelna česká, nejstarší právní předchůdce ČS. V roce 1992 se ČS stala akciovou společností.

Od roku 2000 je ČS členem Erste Group, jednoho z předních poskytovatelů finančních služeb ve střední a východní Evropě se 17,5 miliony klientů. V červenci roku 2001 ČS úspěšně dokončila svou transformaci, která se zaměřila na zlepšení všech klíčových součástí banky. V současnosti ČS pokračuje ve zkvalitňování svých produktů, služeb a zefektivňování pracovních procesů.

Česká spořitelna je moderní banka orientovaná na drobné klienty, malé a střední firmy a také na města a obce. Dále také financuje velké korporace a poskytuje služby v oblasti finančních trhů. ČS již vydala přes 3,2 milionů platebních karet. S počtem 5,3 milionů klientů je největší bankou na trhu a tito klienti mají možnost využít rozsáhlé sítě 664 poboček. ČS provozuje 1 276 bankomatů. Na českém kapitálovém trhu patří tato banka mezi významné obchodníky s cennými papíry.

V roce 2010 získala Česká spořitelna v soutěži Fincetrum ocenění Banka roku 2010. Po sedmé v řadě byla zvolena Nejdůvěryhodnější bankou roku a stala se i vítězem v nové kategorii Banka bez bariér.

Obr. 3.2 Logo České spořitelny

Zdroj: <<http://www.google.com>>

3.2.1 Nabízené kreditní platební karty pro studenty

Česká spořitelna nabízí studentům svou kreditní **Chytrou kartu České spořitelny**. Karta je určena všem studentům, kteří chtějí výhodně nakupovat u obchodníků, objednávat na internetu nebo přes telefon a také chtějí za své nákupy získávat výhody.

Charakteristika a popis produktu

Karta je určena **studentům starších 18 let**. Majitel karty musí mít u ČS založen účet **Student+** nebo **Osobní účet Student** a pro získání této karty musí předložit potvrzení o studiu na VŠ nebo VOŠ. Její maximální limit je do výše **25 000 Kč** v závislosti na stupni studia:

- studenti 1. ročníku VŠ nebo VOŠ: **10 000 Kč**,
- studenti 2. a vyššího ročníku VŠ nebo VOŠ: **25 000 Kč**.

Limit bezhotovostní platby u karty je určen na jeden den a to ve výši **20 000 Kč**. **Měsíční úroková sazba** zde činí **1,99 %**. Karta je vydávána studentům **zdarma** a to na dobu **3 let**. Chytrá karta ČS nám také umožňuje nastavit si kartu podle vlastních potřeb a maximálně tak využít její výhody. Můžeme si také vytvořit vlastní stylovou kartu nebo si vybrat z bohaté galerie obrázků.

Ke každé Chytré kartě České spořitelny jsou automaticky zdarma tyto služby: garance nejnižší ceny³, ochrana nákupu při zničení či krádeži, možnost non-stop přístupu k účtu a také měsíční výpis. Další vlastností této karty je, že si můžeme navolit služby, které nám budou vyhovovat. Mezi tyto služby patří: slevy programu Sphere card, prodloužená záruka na zboží, odměna do Penzijního fondu České spořitelny, zvýhodněný Bonus program, používání karty zdarma, zůstatkové SMS nebo také splátkové prázdniny. Banka také nabízí dvě dokoupitelné služby a to pojištění schopnosti splácet nebo pojištění karty a osobních věcí.

Podle počtu vybraných služeb se nám také určí doba bezúročného období:

- 1 – 2 služby – **40 dní**,

³ Vztahuje se na finanční ztrátu způsobenou rozdílem mezi kupní cenou a zaplacenou za zakoupenou věc a nižší kupní cenu, za kterou by bylo možné stejnou věc pořídit ve stejném období v jiném obdobném místě prodeje.

- 3 - 4 služby – **45 dní**,
- 4 – 5 služeb – **50 dní**,
- 6 – 7 služeb – **55 dní**.

U tohoto typu karty máme dvě možnosti ohledně výběru z bankomatu. Jednou z možností je, že si výběry z bankomatů zařadíme do programu služeb, které budeme mít zdarma. Ovšem tento limit služeb je omezen na tři služby pro kartu. Pokud si tuto službu nenavolíme, tak pro nás budou platit podmínky následující. Pokud budeme mít účet u ČS, tak výběr u této banky bude zpoplatněn částkou **6 Kč**. Pokud budeme kartou ČS vybírat u jiné banky, výběr bude zpoplatněn ve výši **40 Kč**.

Výhody kreditní karty

Karta je poskytována studentům zdarma a také si k ní mohou vybrat velké množství služeb. Jako výhodu bychom mohli uvést limit tři služeb, které jsou ke každé kartě zdarma a záleží jen na nás, které tři služby si vybereme.

3.2.2 Nabízené debetní platební karty pro studenty

Česká spořitelna nabízí studentům **Osobní účet ČS Student**. K tomuto účtu je k dispozici **debetní platební karta VISA Classic Partner**, kterou studenti získají při založení účtu u ČS.

Tento účet je určen jak českým, tak i zahraničním **studentům** denního studia na všech typech škol v České republice od 15 let do dosažení 30 let věku.

Součástí toho účtu jsou 3 produkty Standard dle naší volby. Mezi tyto produkty patří vedení spořicího účtu, vyhotovení měsíčního papírového nebo elektronického výpisu, zřízení a vedení vkladového účtu a v neposlední řadě také zřízení trvalých příkazů nebo souhlasů s inkasem.

VISA Classic Partner

Jedná se o **embosovanou debetní kartu**. Student si ji může pořídit bez jakýchkoliv podmínek již od 15 let věku. S kartou jsou také spojeny slevy při nákupu kartami „Partner“ u vybraných obchodníků a odměny za platby kartou nebo možnost převedení

odměn na charitativní účely. Karta je vydána studentům **zdarma** a to na dobu **3 let**. U této karty je také možnost změny **PIN kódu** a to přímo v bankomatu ČS za poplatek **50 Kč**.

Výběry z bankomatů České spořitelny jsou **zdarma**. S kartou jsou spojeny levné výběry hotovosti z bankomatů Erste Group na Slovensku, v Chorvatsku, Rakousku, Maďarsku, Srbsku, Rumunsku, Ukrajině a Moldavsku. Při používání této karty můžeme také využívat služby Servis 24, která je spojená s internetovým bankovníctvím. Povolené **přečerpání účtu je až do výše 25 000 Kč**. S touto kartou je také spojena služba zůstatkové SMS, kdy si přes krátkou textovou zprávu zjistíme zůstatek na svém účtu. Počet těchto zpráv je neomezený a vše je bez poplatku.[10]

3.3 Československá obchodní banka, a.s.

Československá obchodní banka (dále jen ČSOB) působí jako univerzální banka v České republice. ČSOB byla založena státem v roce 1964 jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. V červnu 1999 byla privatizována a jejím prioritním vlastníkem se stala belgická KBC Bank, která je také součástí skupiny KBC. V červnu roku 2000 převzala ČSOB Investiční a poštovní banku (IPB). Po odkoupení minoritních podílů se v červnu 2007 stala KBC Bank jediným akcionářem ČSOB. Do konce roku 2007 působila ČSOB na českém i slovenském trhu. Slovenská pobočka této banky byla oddělena k 1. lednu 2008.

ČSOB je orientovaná hlavně na fyzické osoby, neboli retailovou klientelu, malé a středně velké podniky, korporátní klientelu a nebankovní finanční instituce, finanční trhy a privátní bankovníctví. V retailovém bankovníctví v ČR působí společnost pod dvěma obchodními značkami a to pod ČSOB a Poštovní spořitelnou, která využívá pro svou činnost rozsáhlé síť České pošty.

Klienti ČSOB mohou využívat služby této banky ve více než 248 pobočkách na území ČR a klienti Poštovní spořitelny jsou obsluhováni prostřednictvím 52 Finančních center Poštovní spořitelny a zhruba na 3 310 obchodních místech České pošty (stav k 31. 3. 2010). ČSOB i Poštovní spořitelna dále poskytují své služby prostřednictvím distribučních kanálů v rámci skupiny ČSOB a různých distribučních kanálů přímého bankovníctví.

Obr. 3.3 Logo Československé obchodní banky

Zdroj: <<http://www.google.com>>

Obr. 3.4 Logo Poštovní spořitelny

Zdroj: <<http://www.google.com>>

3.3.1 Nabízené kreditní platební karty pro studenty

Banka ČSOB ani Poštovní spořitelna studentům nenabízí kreditní platební karty.

3.3.2 Nabízené debetní platební karty pro studenty

ČSOB poskytuje studentům mezinárodní **embosovanou platební kartu VISA Classic student**, určenou **studentům** Středních a Vysokých škol, kteří mají zřízené ČSOB Studentské konto Plus. Tuto debetní embosovanou platební kartu využijeme v místech označených logem VISA a VISA Plus k:

- platbám u obchodníků,
- výběrům hotovosti z bankomatů nebo na přepážkách bank a směnárén,
- platbám na internetu.

Charakteristika debetní platební karty

Karta je určena studentům středních nebo vysokých škol ve věku 15-28 let. Banka kartu vydává na základě požadavku zákonného zástupce (v případě nezletilosti majitele, tj. ve věku 15-18 let). Standardní **týdenní limit** karty **15 000 Kč** si můžeme dále upravit podle svých představ. Karta je vydána na období **3 let** a poté je opět bezplatně obnovena.

Výhody debetní platební karty

Kartou můžeme platit nebo vybírat hotovost v bankomatech 24 hodin denně. Všechny **výběry z bankomatů ČSOB** v České republice jsou **zdarma** a u jiné banky je výběr zpoplatněn částkou **30 Kč**. Také tuto debetní kartu můžeme využít doma i v zahraničí. Při placení kartou v zahraničí můžeme dosáhnout výhodnějšího kurzu směny a navíc nezaplatíme žádné poplatky. Při ztrátě nebo odcizení karty se můžeme obrátit na zákaznickou službu, která funguje nepřetržitě. Nespornou výhodou jsou také doprovodné služby, které jsou zdarma. Mezi ně patří: vedení účtu a výběry z bankomatu zdarma.

Bezpečnost proti zneužití karty je zabezpečena prostřednictvím používání PIN kódu nebo ověřením podpisu. Tato karta umožňuje změnu **PIN kódu** v bankomatu **zdarma**.

Při vyřizování karty si můžeme přímo na pobočce sjednat pojištění léčebných výloh při cestách do zahraničí nebo proti zneužití platební karty k ochraně svých finančních prostředků pro případ ztráty nebo odcizení karty.[11]

3.4 GE Money Bank

Společnost GE (General Electric) byla založena v roce 1892. U jejího zrodu stál vynálezce Thomas Alva Edison. Dnes je GE široce diverzifikovaným koncernem, jehož činnost sahá od výroby leteckých motorů, přes lékařskou techniku, infrastrukturní řešení, přepravu, telekomunikace nebo stavebnictví až po poskytování finančních služeb. Významnou součástí finanční divize GE je skupina GE Money.

GE Money Bank (dále jen GE) patří mezi největší české peněžní ústavy. Je univerzální bankou, která disponuje širokou sítí poboček a bankomatů. Své služby orientuje jak na občany, tak na malé a střední podniky. Její velkou výhodou je, že je součástí jedné z největších a nejsilnějších společností na světě. GE má diverzifikované portfolio průmyslových i finančních firem, které generují vlastní finanční aktiva. Tato skupina

spravuje aktiva ve výši 211 miliard USD. Zaměstnává přes 60 tisíc lidí ve více než 50 zemích. Je předním poskytovatelem finančních služeb pro 130 milionů klientů.

K produktům a službám, které poskytuje, patří osobní půjčky a podnikatelské úvěry, platební a úvěrové karty, konsolidace úvěrů, hypotéky, refinancování hypoték, depozita, investiční produkty, úvěrové pojištění, leasing automobilů, ale i poradenství v oblasti získávání veřejné podpory na vybrané typy projektů.

Obr. 3.5 Logo GE Money Bank

Zdroj: <<http://www.google.com>>

3.4.1 Nabízené kreditní platební karty pro studenty

Banka nenabízí kreditní platební karty určené přímo studentům.

3.4.2 Nabízené debetní platební karty pro studenty

GE nabízí studentům ke studentskému účtu Genius Student **debetní platební kartu MasterCard Standard.**

Účet je určený pro **studenty** ve věku **od 15 do 27 let** a je zřízený, vedený a následně i zrušený zdarma. Banka vyžaduje potvrzení o studiu jen 2x za celou dobu vedení účtu a to poprvé až ve 20 letech studenta. Zdarma jsou veškeré výběry z bankomatů sítě GE Money Bank a také měsíční elektronické výpisy. K tomuto účtu je také poskytována služba o transakcích na účtu prostřednictvím SMS zpráv. Zdarma máme také všechny příchozí platby na účet a zadávání trvalých platebních příkazů a ostatních pravidelných plateb.

Další služba, která je u tohoto účtu možná, je založení a vedení **kontokorentního úvěru**, který pro studenty **od 18 let věku činí 10 000 Kč.**

MasterCard Standard

Tato karta je **univerzální mezinárodní embosovanou platební kartou** určenou k platbě zboží a služeb v obchodní síti a výběru hotovosti. Karta je **vydávána zdarma** na období **3 let** a poté je znovu bezplatně obnovena. U této karty je také možné si změnit **PIN kód** a to přímo v bankomatu GE Money za poplatek **49 Kč**.

U této karty si můžeme nastavit **denní limity** na výběry hotovosti a bezhotovostní platby. Vydat kartu je možné nejen majiteli účtu, ale i zmocněné osobě (od 18 let). Můžeme si také aktivovat platby zboží a služeb na internetu. Navíc studenti, kteří získají kartu, mají zdarma veškeré výběry ze sítě bankomatů GE Money Bank v ČR. Zdarma je také vedení a využívání karty.

Ke kartě nejsou žádné doprovodné služby zdarma, ale jen placené. Toto může být velkou nevýhodou v rozhodování pro studenty, zda si pořídit kartu u této banky či nikoliv.[13]

3.5 Vybrané metody k analýze kreditních a debetních karet

Pro analýzu nejvýhodnějších kreditních a debetní platebních karet určených studentům jsme si zvolili vícekritériální hodnocení. Výhodou tohoto hodnocení je především usnadnění práce rozhodovatele při řešení úloh uspořádání variant s použitím rozsáhlejšího souboru kritérií. Cílem našeho hodnocení je nalezení nejlepší varianty u obou druhů karet a uspořádání variant od nejlepší po nejhorší.

Pro tuto analýzu jsme si zvolili **Bodovací metodu**, která nám dále pomůže v kombinaci s **Fullerovou metodou párového porovnání** vybrat tu nejlepší variantu. V následujících kapitolách se v krátkosti seznámíme s charakteristikou těchto metod a dále se bude zabývat hodnocením našich vybraných karet.

3.5.1 Bodovací metoda

Bodovací metoda předpokládá, že budeme schopni kvantitativně ohodnotit důležitost kritérií. Čím je kritérium pro nás důležitější, tím je bodové ohodnocení vyšší. Předem jsme si stanovili škálu $v_j \in [1, 5]$. Tato škála hodnocení je analogická se školním hodnocením.[3]

Výpočet vah vypočteme pomocí vzorce:

$$v_i = \frac{b_i}{\sum_{i=1}^k b_i}, \quad i = 1, 2, \dots, k, \text{ kde} \quad (3.1)$$

b_i je ohodnocení kritérií body a $\sum_{i=1}^k b_i$ je součet bodů rozdělených mezi jednotlivá kritéria.

3.5.2 Fullerova metoda párového porovnání

Princip metody párového porovnání je zjišťování preferenčních vztahů dvojic kritérií. Pro vyjádření preferencí budeme využívat tzv. **Fullerův trojúhelník**, který je zobrazen na obr. 3.6. Při aplikaci této metody postupně srovnáváme vždy dvě varianty mezi sebou a vybereme z každého srovnání vždy tu nejvýznamnější. Postupně srovnáváme každá dvě kritéria mezi sebou, takže součet srovnání je roven:

$$N = \binom{k}{2} = \frac{k(k-1)}{2}, \quad \text{kde} \quad (3.2)$$

k je počet kritérií.

Kritéria si očísujeme pořadovými čísly 1, 2, 3, ..., k . Aby pro nás bylo porovnávání přehlednější, vyhotovíme si Fullerův trojúhelník. V tomto schématu dvojřádky tvoří dvojice pořadových čísel uspořádaných tak, že se každá dvojice kritérií vyskytne pouze jednou. U každé dvojice označíme to důležitější kritérium. Počet zakroužkování i -tého kritéria označíme n_i . Váhu i -tého kritéria následně vypočteme podle vzorce

$$v_i = \frac{n_i}{N}, \quad i = 1, 2, 3, \dots, k, \text{ kde} \quad (3.3)$$

n_i je označení pro počet preferencí i -tého kritéria a N je celkový počet párového porovnání.

Nevýhoda u této metody spočívá v tom, že pro nás nejméně významné kritérium má nulovou váhu. Pokud chceme tento nedostatek odstranit a chceme tedy vyloučit nulové váhy, zvýšíme každý počet zakroužkovaných čísel o 1 a odpovídajícím způsobem navýšíme

i hodnotu jmenovatele ve vzorci (3.2). Takto upravené výsledky ovšem mohou způsobit zkreslení odhadu vah. [1], [3]

Obr. 3.6 Schéma Fullerova trojúhelníku

$$\begin{array}{cccccc}
 1 & 1 & 1 & \dots & 1 & 1 \\
 2 & 3 & 4 & \dots & k-1 & 1 \\
 \hline
 & 2 & 2 & \dots & \dots & 2 \\
 & 3 & 4 & \dots & \dots & k \\
 \hline
 & & & \dots & & \\
 & & & k-2 & k-2 & \\
 & & & k-1 & k & \\
 & & & \hline
 & & & & k-1 & \\
 & & & & & k
 \end{array}$$

Zdroj: FIALA, P.; JABLONSKÝ, J.; MAŇAS. M. *Vícekritériální rozhodování*.

3.6 Vícekritériální hodnocení kreditních a debetních karet

3.6.1 Vymezení problému, stanovení cílů

Platební karty zaujímají na světovém, ale i na našem trhu čím dál dominantnější postavení. Společnosti stále vylepšují jejich technické parametry a zvyšuje se tak poptávka po tomto produktu. Téměř pro každého studenta je v dnešní době platební karta samozřejmostí a někteří se bez ní již neobejdou.

Naším cílem je proto vybrat nejvhodnější a nejvýhodnější kreditní a debetní platební kartu pro studenta. Jak jsme již v kapitole 3 uvedli, tak ke komparaci jsme si zvolili platební karty Komerční banky, České spořitelny, ČSOB a GE Money Bank.

3.6.2 Stanovení variant

Jelikož cílem naší práce je najít nejlepší variantu pro kreditní platební kartu a také nejlepší variantu pro debetní platební kartu, stanovíme si tedy varianty pro každou skupinu karet zvlášť. Výsledkem tedy budou dvě platební karty (kreditní a debetní).

Rozdělení karet do dvou skupin:

- **Kreditní platební karty:**
 - V₁ - VISA Electron (Komerční banka),
 - V₂ - Chytrá karta (Česká spořitelna).
- **Debetní platební karty:**
 - V₁ - MasterCard (Komerční banka),
 - V₂ - VISA Classic (Česká spořitelna),
 - V₃ - VISA Classic student (ČSOB),
 - V₄ - MasterCard Standard (GE Money Bank).

3.6.3 Stanovení kritérií

Stanovení kritérií u studentských platebních karet bylo obtížné, protože tyto studentské platební karty jsou velmi podobné u všech zkoumaných bank.

Kritéria jsme si tedy nakonec zvolili tak, abychom alespoň trochu od sebe odlišili jednotlivé druhy karet u jednotlivých bank a také abychom co nejvíce vystihli jejich vlastnosti.

Jelikož porovnáváme dva druhy platebních karet, proto jsme si určili dvě skupiny kritérií.

Pro kreditní studentské platební karty jsme si zvolili kritéria:

- K1 – úvěrový limit u studentů VŠ,
- K2 – bezúročné období,
- K3 – limit bezhotovostní platby (1 den),
- K4 – úroková sazba,
- K5 – poplatek za výběr z bankomatu (u vlastní banky + výběru u cizí banky),
- K6 – doba platnosti karty,
- K7 – poplatek za vyhotovení karty,
- K8 – doprovodné služby,

- K9 – dostupnost informací,
- K10 – druh karet.

Pro debetní studentské platební karty jsme si zvolili kritéria:

- K1 – měsíční poplatek za vedení karty,
- K2 – poplatek za výběr z bankomatu banky (u vlastní banky + výběr u cizí banky),
- K3 – doba platnosti karty,
- K4 – změna PIN,
- K5 – poplatek za vyhotovení karty,
- K6 – doprovodné služby (pojištění, změna vzhledu),
- K7 – dostupnost informací,
- K8 – druh karet.

Pro lepší orientaci při provedení analýzy, jsme si jednotlivé hodnoty kreditních a debetních karet vložili do souhrnných tabulek Tab. 3.1 a Tab. 3.2. Tyto tabulky nám napomohou k tomu, aby naše výsledky byly lepší a přesnější.

Tab. 3.1 Tabulka hodnot kritérií pro kreditní karty

	Komerční banka	Česká spořitelna
	VISA Electron	Chytrá karta
Úvěrový limit u studentů VŠ	10 000 Kč a 20 000 Kč	10 000 Kč a 25 000 Kč
Bezúročné období	45 dní	podle počtu služeb
Limit bezhotovostní platby	týdenní	denní
Úroková sazba (měsíční)	1,80%	1,99%
Poplatek za výběr z bankomatu	5 Kč	6 Kč
Doba platnosti karty	3 roky	3 roky
Poplatek za vyhotovení karty	zdarma	zdarma
Doprovodné služby	jsou zdarma i placené	jsou zdarma i placené
Dostupnost informací	výborné	dobré
Druh karet	1 druh karty	1 druh karty

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 3.2 Tabulka hodnot kritérií pro debetní karty

	Komerční banka	Česká spořitelna	ČSOB	GE Money Bank
	MasterCard	VISA Classic	VISA Classic	MasterCard
Poplatek za kartu	20 Kč	v rámci služeb	zdarma	zdarma
Poplatek za výběr z bankomatu	5 Kč	zdarma	zdarma	zdarma
Doba platnosti	3 roky	3 roky	3 roky	3 roky
Změna PIN kódu	ano - 50 Kč	ano - 50 Kč	ano - zdarma	ano - 49 Kč
Poplatek za vyhotovení karty	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Doprovodné služby	zdarma i placené	jen placené	zdarma i placené	jen placené
Dostupnost informací	dobrá	dobrá	slabá	slabá
Druh karet	2 druhy	1 druh	1 druh	3 druhy

Zdroj: vlastní zpracování

3.6.4 Bodová metoda

Stanovené varianty a stanovená kritéria si seřadíme do dvou tabulek, kdy jedna bude pro kreditní a druhá pro debetní karty. Následně tyto varianty a kritéria mezi sebou ohodnotíme známkami 1 – 5, kdy 1 je nejhorší a 5 je nejlepší ohodnocení.

Kreditní karty

Jako první se budeme u bodovací metody věnovat kreditním kartám. U kreditních karet budeme porovnávat pouze dvě varianty, jelikož u vybraných bank jsou na výběr pouze tyto dvě karty. Výsledky, které zaznamenáme do tabulky, jsou subjektivní.

Tab. 3.3 Bodovací ohodnocení variant kreditních karet

Varianty/Kritéria	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀	Σ
V ₁	3	4	3	4	3	4	5	4	5	3	38
V ₂	4	2	4	2	5	4	5	4	3	3	36

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky Bodovací metody u kreditních karet můžeme vidět v tabulce 3.3. Pomocí této metody u kreditních karet byla nejvíce ohodnocena kreditní karta **Komerční banky**, která získala **38 bodů** z nejvýše možných 50 bodů. Maximální počet bodů získala za

poplatek, který je spojen s vyhotovením karty, a ten je zdarma a taky za dostupnost informací, které u této banky byly velmi dobré. V celkovém průměru ohodnocení nekleslo číslo pod 3, což je velmi dobré.

Kreditní karta **České spořitelny** získala jen o dva body méně, tj. **36 bodů** z 50 možných. Tato karta získala maximální počet bodů za poplatek spojený s výběrem z bankomatu, který je zdarma, a taky za poplatek spojený s vyhotovením karty. Na druhé místo tuto kartu sesadila kritéria K_2 (bezúročné období) a K_4 (úroková sazba), kde Chytrá karta získala velmi špatné ohodnocení 2 body.

Můžeme tedy vidět, že pomocí této metody jsou kreditní karty velmi vyrovnané. V další kapitole tyto výsledky použijeme pro výpočet Fullerovy metody párového porovnání.

Debetní karty

Dále použijeme bodovací metodu u debetních karet a i zde bude hodnocení v tabulkách subjektivní.

Tab. 3.4 Bodovací ohodnocení variant debetních karet

Varianty/Kritéria	K_1	K_2	K_3	K_4	K_5	K_6	K_7	K_8	Σ
V_1	2	3	4	2	5	3	3	3	25
V_2	3	5	4	2	5	1	3	2	25
V_3	5	5	4	5	5	3	2	2	31
V_4	5	5	4	3	5	1	2	4	29

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky Bodovací metody u debetních karet můžeme vidět v tabulce 3.4. U této metody debetních karet jsme měli na výběr čtyři varianty. Nejlépe vyšla **debetní karta ČSOB**, která získala **31 bodů** z možných 40 bodů. Nevyšší počet získala u čtyř kritérií, což je velmi dobrý výsledek. Plný počet bodů byl přiřazen za poplatek za používání karty, poplatek za výběr z bankomatu, změnu PINu a poplatek za vyhotovení karty.

Na druhém místě skončila podle této metody **debetní karta GE Money Bank**, která získala **29 bodů**. Maximální počet bodů získala za poplatek spojený s používáním karty, také za poplatek spojený s výběrem z bankomatu a poplatek za vyhotovení karty. Velkou

nevýhodou této karty jsou doprovodné služby, jež jsou pouze za poplatek, a proto jsme toto kritérium ohodnotili jako nejhorší.

Poslední dvě debetní karty **Komerční banky** a **České spořitelny** získaly stejný počet **25 bodů**. Maximální počet obě karty získaly u poplatku za vyhotovení karty, který je u všech čtyřech karet zdarma. Ovšem u zbylých kritérií si tyto dvě karty vedly spíše průměrně a to jim v konečném součtu stačilo jen na stejný počet bodů a umístění na 3. – 4. místě. Pro studenty jsou tyto karty nejméně vhodné.

I u těchto debetních karet je porovnání mezi kartami velmi vyrovnané a není mezi nimi velký bodový rozdíl. Tyto výsledky dále použijeme pro Fullerovu metodu párového porovnání.

3.6.5 Fullerova metoda párového porovnání

Kreditní karty

Stanovená kritéria pro **kreditní karty** jsme doplnili do Fullerova trojúhelníku, viz Obr. 3.7. Počet porovnání u kreditních karet dle vzorce (3.1) jsme si vypočetli na hodnotu **45**. U tohoto porovnání vyšly hodnoty: $n_1 = 5$, $n_2 = 6$, $n_3 = 6$, $n_4 = 9$, $n_5 = 7$, $n_6 = 2$, $n_7 = 0$, $n_8 = 5$, $n_9 = 3$, $n_{10} = 2$. Jelikož nám vyšla nulová váha u kritéria n_7 , navýšíme hodnotu všech součtů n_i o číslo jedna a také navýšíme hodnotu N , které přičteme hodnotu 10 a vyjde nám $N = 55$. Z těchto hodnot jsme následně podle vzorce (3.2) vypočetli váhy, které jsou uvedené v Tab. 3.1.

Obr. 3.7 Fullerův trojúhelník kreditních karet

1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	2	2	2	2	2	2	2	2	
	3	4	5	6	7	8	9	10	
		3	3	3	3	3	3	3	
		4	5	6	7	8	9	10	
			4	4	4	4	4	4	
			5	6	7	8	9	10	
				5	5	5	5	5	
				6	7	8	9	10	
					6	6	6	6	
					7	8	9	10	
						7	7	7	
						8	9	10	
							8	8	
							9	10	
								9	
									10

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 3.5 Přehled vah kritérií dle Fullerovy metody pro kreditní karty

Kritérium	i	n_i	v_i
K ₁	1	5	0,111
K ₂	2	6	0,133
K ₃	3	6	0,133
K ₄	4	9	0,2
K ₅	5	7	0,156
K ₆	6	2	0,044
K ₇	7	0	0
K ₈	8	5	0,111
K ₉	9	3	0,067
K ₁₀	10	2	0,004
Σ	x	45	1

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 3.6 Přepočtený přehled vah kritérií dle Fullerovy metody pro kreditní karty

Kritérium	i	n_i	v_i
K ₁	1	6	0,109
K ₂	2	7	0,127
K ₃	3	7	0,127
K ₄	4	10	0,182
K ₅	5	8	0,145
K ₆	6	3	0,055
K ₇	7	1	0,018
K ₈	8	6	0,109
K ₉	9	4	0,073
K ₁₀	10	3	0,055
Σ	x	55	1

Zdroj: vlastní zpracování

Po dosažení do Fullerova trojúhelníku a následně po výpočtu vah kritérií dosadíme výsledky vah kritérií do tabulky pro výpočet Fullerovy metody párového porovnání, kde mezi sebou násobíme tyto váhy a výsledky z bodovací metody a získáme tak pořadí u kreditních karet.

Tab. 3.7 Výsledky Fullerovy metody párového porovnání kreditních karet

Varianta	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀	Celkové hodnocení	Pořadí
Váhy	0,109	0,127	0,127	0,182	0,145	0,055	0,018	0,109	0,073	0,055	x	x
V₁	0,327	0,508	0,381	0,728	0,435	0,22	0,09	0,436	0,365	0,165	3,655	1.
V₂	0,436	0,254	0,508	0,364	0,725	0,22	0,09	0,436	0,219	0,165	3,417	2.

Zdroj: vlastní zpracování

U kreditních karet porovnáváme pouze dvě karty tohoto typu, a to z důvodu, že jen dvě banky z námi vybraných tyto karty poskytují. Po dosažení všech předešlých výsledků z tabulek 3.3 a 3.6 do tabulky 3.7 nám vyšlo pořadí **kreditních karet** následujícím způsobem. Jako **nejvýhodnější** kreditní karta podle této metody nám vyšla **VISA Electron od Komerční banky**. Nejvíce tento výsledek ovlivnila kritéria K₇ (poplatek za vyhotovení karty) a K₉ (dostupnost informací), kde tato karta získala maximální počet bodů. V celkovém hodnocení si KB držela průměrný počet bodů a neklesla pod hodnotu 3.

Na **druhém místě** se umístila u této metody **Chytrá karta České spořitelny**. Tato karta získala také u dvou kritérií a to K_5 (poplatek za výběr z bankomatu) a K_7 (poplatek za vyhotovení karty) maximální počet bodů, ale i přesto nepatřila svými kritérii k nejlepším, protože u dvou kritérií (K_2 a K_4) klesla na hodnotu 2.

Výsledky ovlivnily také výsledné váhy kritérií, které jsme vypočetli výše v Tab. 3.7. Největší váhu 0,182 jsme přiřadili K_4 (úroková sazba), za tímto kritériem následovalo kritérium K_5 (poplatek za výběr z bankomatu) s výslednou váhou 0,145. Nejnižší váhu 0,018 jsme určili kritériím K_7 (Poplatek za vyhotovení karty).

Debetní karty

U **debetních karet** jsme také doplnili kritéria do Fullerova trojúhelníku, viz Obr. 3.8. Počet porovnání u debetních karet dle vzorce (3.1) nám vyšlo **28**. U tohoto porovnání vyšly hodnoty: $n_1 = 5, n_2 = 7, n_3 = 1, n_4 = 4, n_5 = 0, n_6 = 4, n_7 = 2, n_8 = 5$. I u debetních karet nám vyšla nulová váha, a to u kritéria n_5 . Proto navýšíme hodnotu všech součtů n_i o hodnotu jedna a odpovídajícím způsobem zvýšíme i hodnotu N , kdy přičteme hodnotu 8 a vyjde nám $N = 36$. Z těchto hodnot jsme také následně vypočítali váhy podle vzorce (3.2), které jsou uvedené v Tab. 3.2.

Obr. 3.8 Fullerův trojúhelník debetních karet

1	1	1	1	1	1	1	
2	3	4	5	6	7	8	
	2	2	2	2	2	2	
	3	4	5	6	7	8	
		3	3	3	3	3	
		4	5	6	7	8	
			4	4	4	4	
			5	6	7	8	
				5	5	5	
				6	7	8	
					6	6	
					7	8	
						7	
							8

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 3.8 Přehled vah kritérií dle Fullerovy metody pro debetní karty

Kritérium	n_i	v_i
K ₁	5	0,179
K ₂	7	0,25
K ₃	1	0,036
K ₄	4	0,143
K ₅	0	0
K ₆	4	0,143
K ₇	2	0,071
K ₈	5	0,179
Σ	28	1

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 3.9 Přepočtený přehled vah kritérií dle Fullerovy metody pro debetní karty

Kritérium	n_i	v_i
K ₁	6	0,167
K ₂	8	0,222
K ₃	2	0,056
K ₄	5	0,139
K ₅	1	0,028
K ₆	5	0,139
K ₇	3	0,083
K ₈	6	0,167
Σ	36	1

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 3.10 Výsledek Fullerovy metody párového porovnání debetních karet

Varianta	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	Celkové hodnocení	Pořadí
Váhy	0,167	0,222	0,056	0,136	0,028	0,139	0,083	0,167	x	x
V ₁	0,334	0,666	0,224	0,272	0,140	0,417	0,249	0,501	2,803	4.
V ₂	0,501	1,110	0,224	0,272	0,140	0,139	0,249	0,334	2,969	3.
V ₃	0,835	1,110	0,224	0,680	0,140	0,417	0,166	0,334	3,906	1.
V ₄	0,835	1,110	0,224	0,408	0,140	0,139	0,166	0,668	3,690	2.

Zdroj: vlastní zpracování

Pořadí debetní karet nám vyšlo v tabulce 3.10, poté co jsme do ní dosadili výsledky z tabulek 3.4 a 3.9. Jako **nejlepší** varianta nám vyšla dle tabulky 3.10, **debetní karta ČSOB VISA Classic**. Velkou zásluhu na tomto umístění měly kritéria K₁ (poplatek za používání karty), K₂ (poplatek za výběr z bankomatu), K₄ (změna PINu) a K₅ (poplatek za vyhotovení karty), které získaly maximální počet 5 bodů.

Druhé místo obsadila debetní karta **MasterCard od GE Money Bank**. Tato karta získala maximální počet bodů u kritérií K₁ (měsíční poplatek za vedení karty), K₂ (poplatek za výběr z bankomatu) a K₅ (poplatek za vyhotovení karty).

Na **třetím místě** se skončila karta **České spořitelny VISA Classic**, která získala jen jedno maximální hodnocení a to u kritéria K₂ (poplatek za výběr z bankomatu) a K₅ (poplatek za vyhotovení karty). Na toto umístění mělo velkou váhu i kritérium K₆ (doprovodné služby), které získalo nejhorší ohodnocení.

Jako **poslední** nám vyšla debetní karta **Komerční banky MasterCard**. Tato karta získala maximální ohodnocení jen u kritéria K₅ (poplatek za vyhotovení karty). Její výsledky u dalších kritérií byly velmi špatné a pohybovaly se v rozmezí 2 – 3 bodů.

Velký vliv na výsledky této metody měly také výsledky vah, které jsou uvedeny v Tab. 3.9. Největší váha 0,222 byla přiřazena kritériu K₂ (poplatek za výběr z bankomatu) a druhou největší váhu 0,167 získalo kritérium K₁ (měsíční poplatek za vedení karty) a K₈ (druh karet). Nejmenší váhou 0,028 bylo oceněno kritérium K₅ (poplatek za vyhotovení karty).

4. Zhodnocení dosažených výsledků

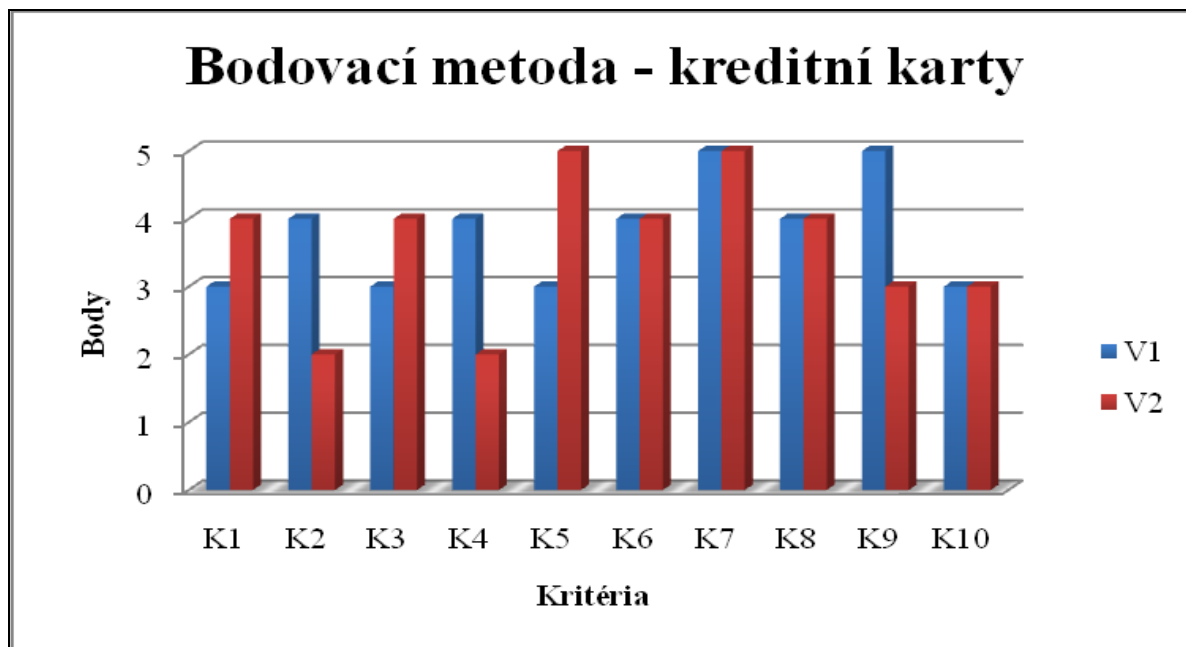
V bodovací metodě u kreditních karet dosáhla nejlepší varianty **VISA Classic Komerční banky** a to z důvodu, že dosahovala vyrovnaných výsledků a bodování se nedostalo pod 3 body. Na druhém místě skončila **Chytrá karta České spořitelny**, která už tak vyrovnaných výsledků nedosahovala. Nejlepší hodnocení dostala u kritérií K₅ a K₆, ale u dvou kritérií získala pouhé 2 body, což ji v celkovém výsledku posunulo až na druhé místo. V tabulce 4.1 jsme uvedli zhodnocení Bodovací metody u kreditních karet a v grafu 4.1 můžeme vidět, že tyto karty si byly opravdu velmi podobné, protože dosahovaly v průměru podobných výsledků.

Tab. 4.1 Zhodnocení bodovací metody – kreditní karty

Pořadí	Banka	Dosažené body
1.	Komerční banka	38
2.	Česká pojišťovna	36

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.1. Bodovací metoda – kreditní karty

Zdroj: vlastní zpracování

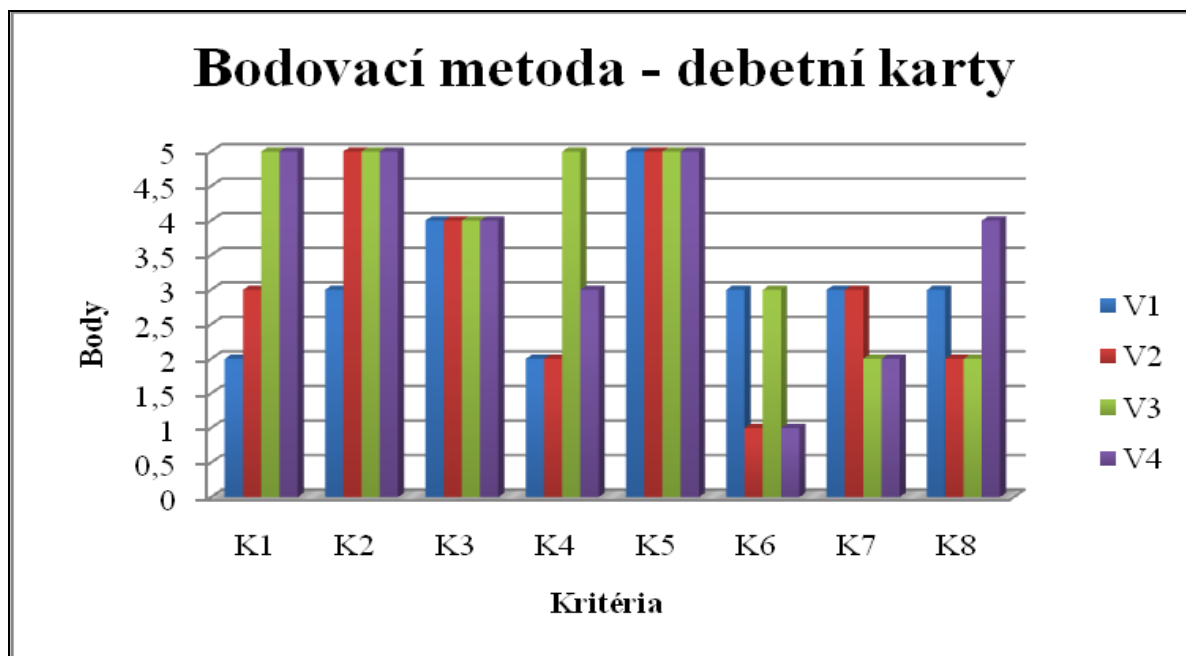
U **debetních karet** získala největší počet bodů **VISA Classic ČSOB**, která i když nedosahovala vyrovnaných výsledků, tak čtyři maximální ohodnocení u kritérií K₁, K₂, K₄ a K₅ přispěly k tomu, že získala první místo. Druhou nejlepší variantou z nabízených debetních platebních karet byla **MasterCard GE Money Bank**. Tato karta získala jen tři maximální ohodnocení a navíc kritérium K₆ bylo ohodnoceno jako nejhorší. Na dalších místech se umístily karty **České spořitelny** a **Komerční banky**. V níže uvedené tabulce 4.2 můžeme vidět zhodnocení debetních karet pomocí bodové metody. Z grafu 4.2 vyplývá, že karty byly vyrovnané jen u dvou kritérií, ale u zbývajících kritérií byly výsledky různé.

Tab. 4.2 Zhodnocení bodovací metody - debetní karty

Pořadí	Banka	Dosažené body
1.	ČSOB	31
2.	GE Money Bank	29
3.- 4.	Komerční banka	25
3.- 4.	Česká spořitelna	25

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.2. Bodovací metoda – debetní karty

Zdroj: vlastní zpracování

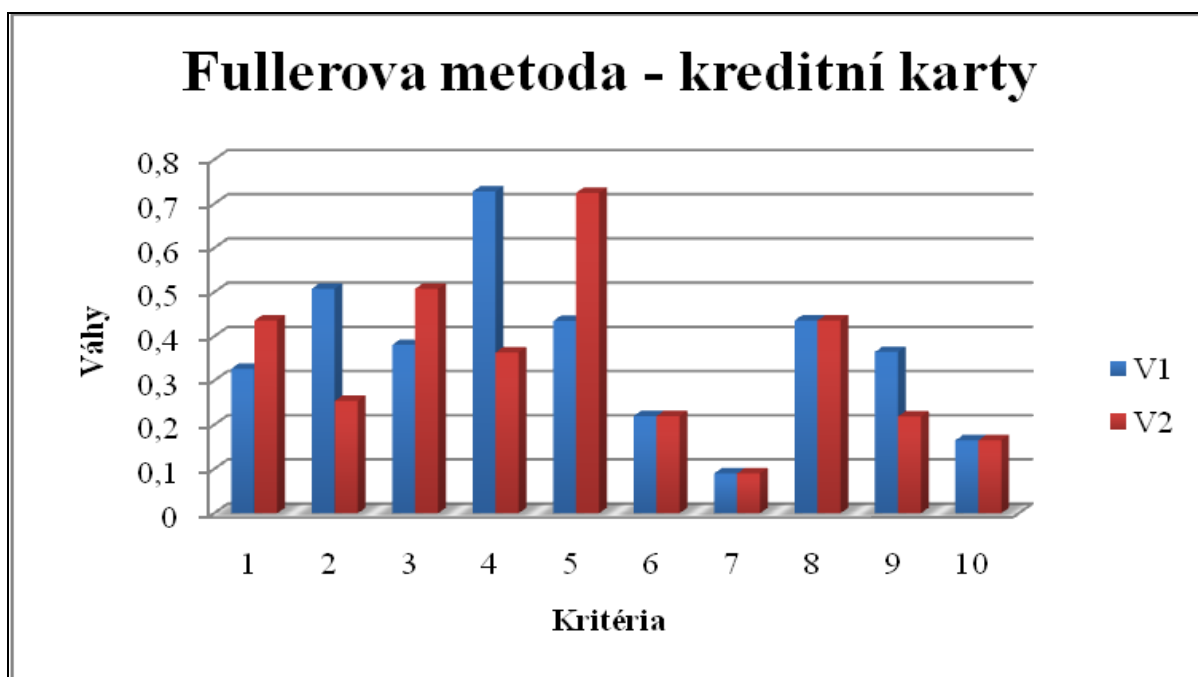
Pomocí **Fullerovy metody párového porovnání** získala největší počet bodů **kreditní karta Komerční banky VISA Electron**. Výsledky byly ovlivněny oproti bodovací metodě vahou kritérií. Největší váhu dosahovala kritéria K_4 a K_5 . U kreditních karet přiřazené váhy neměly vliv na pořadí a výsledky byly shodné jako u bodové metody. V tabulce 4.3 proto můžeme vidět konečné zhodnocení Fullerovy metody u kreditních karet a dále také v grafu 4.3 jsou zobrazeny výsledky, které jsou jako u bodovací metody velmi podobné a karty zde měly také v průměru podobné výsledky.

Tab. 4.3 Zhodnocení Fullerovy metody – kreditní karty

Pořadí	Banka	Dosažené body
1.	Komerční banka	3,655
2.	Česká pojišťovna	3,417

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.3 Fullerova metoda párového porovnání – kreditní karty

Zdroj: vlastní zpracování

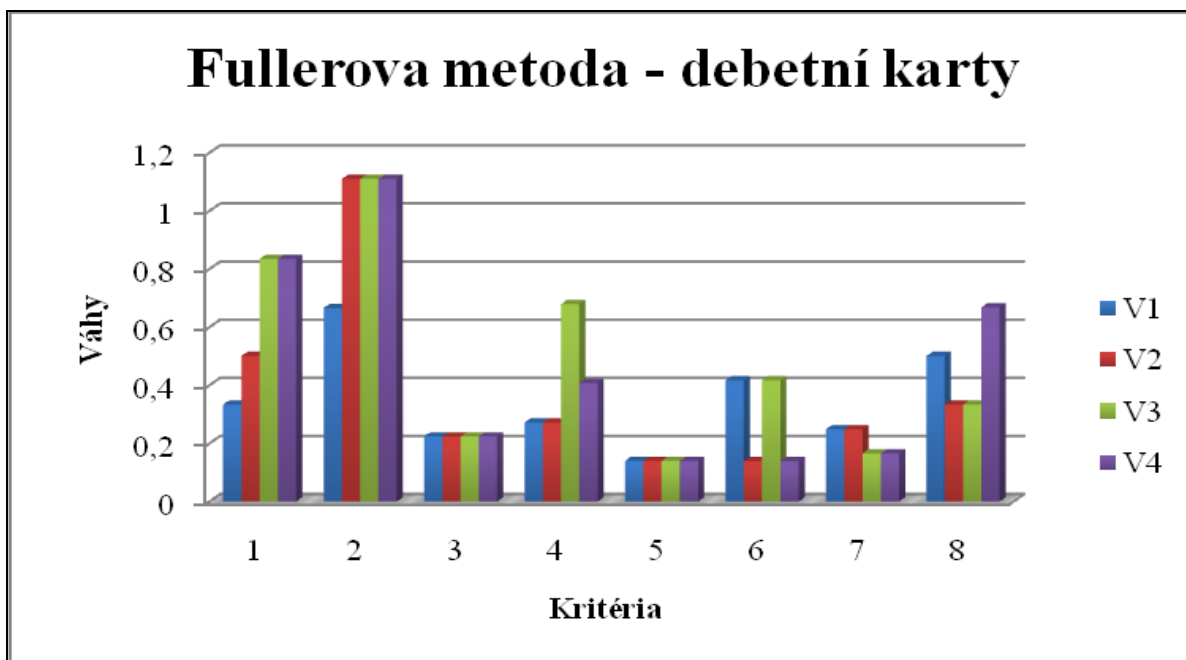
Pořadí **debetních karet** se u **Fullerovy metody** oproti bodovací metodě již změnilo. I když na prvních dvou místech se změna nekonala. Na první místě se **umístila debetní karta ČSOB** a druhé místo zaujala karta GE Money Bank. Komerční banka, která byla v předešlé metodě na stejné pozici s Českou spořitelnou, se posunula až na poslední místo a Česká spořitelna zaujala třetí příčku. Zde také váhy kritérií ovlivnily celkové hodnocení, ale jen v menší míře. Největší váhu zde zabíralo kritérium K_2 a na druhém místě kritérium K_8 . Nejnižší váhu získalo kritérium K_3 a K_5 . V níže uvedené tabulce 4.4 můžeme tedy vidět konečné výsledky Fullerovy metody. Dále jsme výsledky zaznamenali do grafu 4.4, kde můžeme vidět, že jen u kritéria K_5 a K_3 a z části také u kritéria K_2 jsou výsledky shodné, ale u zbývajících se liší.

Tab. 4.4 Zhodnocení Fullerovy metody – debetní karty

Pořadí	Banka	Dosažené body
1.	ČSOB	3,906
2.	GE Money Bank	3,690
3.	Česká spořitelna	2,969
4.	Komerční banka	2,803

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.4 Fullerova metoda párového porovnání – debetní karty

Zdroj: vlastní zpracování

5. Závěr

Cílem práce bylo najít tu nejvhodnější variantu kreditní a debetní platební karty pro studenta pomocí vícekritériálního rozhodování, konkrétně pomocí bodovací metody a Fullerovy metody párového porovnání. Hodnotili jsme kreditní a debetní karty Komerční banky, České spořitelny, Československé obchodní banky a GE Money Bank.

Ve druhé kapitole jsme se zabývali historií, vývojem platebních karet od jejich vzniku, který byl datován v roce 1914 a následným průběhem jejich vývoje do roku 2000, kdy vznikla první platinová karta. V kapitole byla provedena charakteristika platebních karet a jejich rozdělení podle určitých kritérií. Nakonec jsme se ve druhé kapitole zabývali současným vývojem jednotlivých kreditních a debetních platebních karet od roku 2007 do roku 2010 v České republice

Ve třetí kapitole, která je nejdůležitější částí bakalářské práce, jsme se již věnovali praktické části. Představili jsme zde vybrané banky a také jejich druhy platebních karet určených pro studenty. Následně jsme popsali bodovací metodu a Fullerovu metodu párového porovnání, které jsme se rozhodli použít. Po dokončení popisu jednotlivých metod jsme přistoupili k analýze. Stanovili jsme si zvlášť kritéria pro kreditní karty a zvlášť pro debetní karty. Kritériím byly přiřazeny váhy pomocí Bodové a Fullerovy metody.

Čtvrtá kapitola již obsahuje souhrn výsledků jednotlivých metod. U kreditních karet jsme bohužel měli na výběr jen ze dvou variant, protože námi vybrané banky nabízejí jen dvě varianty tohoto druhu karet. Podle výsledků bodovací metody, které vyšly, můžeme říci, že nejlepší varianta kreditní karty pro studenty je VISA Classic Komerční banky, která získala 38 bodů z 50 možných. Na druhém místě se jen s malým rozdílem umístila Chytrá karta České spořitelny. U Fullerovy metody párového porovnání se výsledky nezměnily a kreditní karta Komerční banky získala prvenství se 3,655 body a kreditní karta České spořitelny druhé místo se 3,417 body. U debetních karet jsme měli na výběr ze 4 možných variant. Zde nám jako nejlepší varianta pro studenty pomocí bodovací metody vyšla debetní karta VISA Classic student od ČSOB, která získala 31 bodů ze 40 možných. Na druhém místě skončila MasterCard Standart GE Money Bank se 29 body. O třetí a čtvrté místo se dělí debetní karta MasterCard Komerční banky a VISA Classic České spořitelny, které dosáhly shodných 25 bodů. U Fullerovy metody párového porovnání se výsledky prakticky nezměnily. První místo si udržela debetní karta ČSOB, která byla ohodnocena 3,906 body,

dále karta banky GE Money bank se 3,690 body a následovaly Komerční banka se 3,003 body a Česká spořitelna se 2,825 body.

Platební karty prošly velkým rozmachem a jsou pro nás velmi důležité. V dnešní době si bez tohoto nástroje bezhotovostního platebního styku nedovedeme představit život neboť nám ulehčuje každodenní starosti.

Seznam literatury

Knihy, příspěvky ve sborníku

1. BOROVCOVÁ, M. *Metody vícekriteriálního hodnocení variant a jejich využití při výběru produktu finanční instituce*. Sborník příspěvků z 5. Mezinárodní vědecké konference. 1. vyd. Ostrava, 2010. ISBN 978-80-248-2306-5.
2. DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde a.s., 2005. 673s. ISBN 80-7201-515-X.
3. FIALA, P.; JABLONSKÝ, J.; MAŇAS, M. *Vícekriteriální rozhodování*. Praha, 1994. 313 s. ISBN 80-7079-748-7.
4. JUŘÍK, P. *Encyklopedie platebních karet: Historie, současnost a budoucnost peněz a platebních karet*. Praha: Grada Publishing, 2003. 312 s. ISBN 80-247-0685-7.
5. JUŘÍK, P. *Svět platebních karet a identifikačních karet*. Praha: Grada Publishing, 2001. 210 s. ISBN 80-247-0195-2.
6. ZMEŠKAL, Z. *Vícekriteriální hodnocení variant a analýza citlivosti při výběru produktů finančních institucí*. Sborník příspěvků ze 7. Mezinárodní vědecké konference. 1. vyd. Ostrava, 2009. ISBN 978-80-248-2059-0.

Tištěná periodika

7. ABRAHÁM, S. M. Češi začali kreditní kartou platit, z bankomatů už tolik nevybírají. *Bankovníctví: Odborný časopis o bankovníctví*, 2010, roč. XVII (43), č. 5, s. 40. ISSN 1212-4273.
8. JUŘÍK, P. Předplacené karty přicházejí. *Bankovníctví: Odborný časopis o bankovníctví*, 2010, roč. XVII (43), č. 2, s. 25. ISSN 1212-4273.
9. MACHALA, K. Svět platebních karet se mění před očima. *Bankovníctví: Odborný časopis o bankovníctví*, 2010, roč. XVII (43), č. 9, s. 8 – 11. ISSN 1212-4273.

Elektronická publikace

10. *Bankovní karty* [online]. 2010, [cit. 2010-11-23] Dostupný z WWW:
<<http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/main.html>>
11. *Česká spořitelna, a. s.* [online]. 2011, [cit. 2011-02-26] Dostupný z WWW:
<[http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=s
ubportal01](http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=s
ubportal01)>
12. *Československá obchodní banka, a. s.* [online]. 2011, [cit. 2011-02-15] Dostupný
z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Stranky/default.aspx>>
13. *Finance* [online]. 2010, [cit. 2010-12-04] Dostupný z WWW:
<<http://www.finance.cz/>>
14. *GE Money bank, a. s.* [online]. 2011, [cit. 2011-02-17] Dostupný z WWW:
<<http://www.gemoney.cz/ge/cz/1>>
15. *Google* [online]. 2010, [cit. 2010-12-20] Dostupný z WWW:
<<http://www.google.cz/>>
16. *Komerční banka, a. s.* [online]. 2011, [cit. 2011-02-03] Dostupný z WWW:
<<http://www.kb.cz/>>
17. *Měšec* [online]. 2010, [cit. 2010-12-19] Dostupný z WWW:
<<http://www.mesec.cz/>>
18. *Peníze* [online]. 2011, [cit. 2011-01-09] Dostupný z WWW:
<<http://www.penize.cz/>>
19. *sFinance* [online]. 2011, [cit. 2011-01-10] Dostupný z WWW:
<<http://www.sfinance.cz/>>

Seznam zkratek

AHP – Analytický hierarchický proces

ATM – Automated Teller Machine

č – číslo

ČS – Česká spořitelna

ČSOB – Československá obchodní banka

GE – General Electric

IIN – Issuer Identification Number

IPB – Investiční poštovní banka

ISO – mezinárodní organizace pro normalizaci

KB – Komerční banka

KBC Bank – integrovaná bankopojišťovací skupina

Kč – koruna česká

např. – například

p.a. – per annum (roční úroková sazba)

PIN – osobní identifikační číslo

PK - platební karta

SBČS – Státní banka československá

SMS – krátká textová zpráva

tzv. – tak zvaně

USD – americký dolar

VISA – Visa International Service Association

VOŠ – Vyšší odborná škola

VŠ – Vysoká škola

WWW - World Wide Web

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji že,

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. 5. 2011

Veronika Ovčáčiková

Adresa trvalého pobytu studenta:

Potoční 12, Odry 742 35

Přílohy

- Příloha č. 1** Historie platebních karet od roku 1924 do roku 1977
- Příloha č. 2** Analýza kreditních a debetních platebních karet
- Příloha č. 3** Schéma splacení úvěru u Komerční banky

Příloha č. 1 Historie platebních karet od roku 1924 do roku 1977

V roce **1924** nabídla společnost **General Petroleum Corporation of California** (dnešní Mobil Oil) svým vybraným klientům a zaměstnancům kreditní kartu. Sloužila také k bezhotovostnímu placení pohonných hmot, náhradních dílů a služeb v síti jejich čerpacích stanic v USA.[5]

Věrnostní karty se staly jedním z prostředků konkurenčního boje, a proto je začaly nabízet i další společnosti. Krize amerického hospodářství v roce 1929 zastavila rozvoj kreditních karet. Koncem 30. let se situace začala měnit. Telekomunikační společnost **American Telephone and Telegraph (AT&T)** zavedla kartu **Bell System Credit Card**, která měla podpořit věrnost zákazníků.[4]

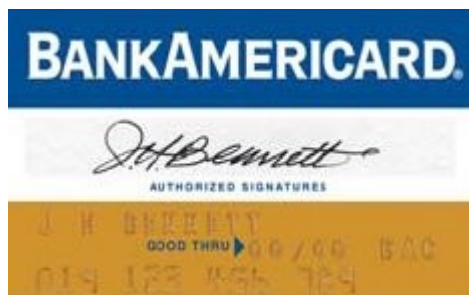
V roce **1947** zahájilo několik amerických železničních společností vydávání tzv. **Travel Card**, určené pro obchodní cestující. Letecké společnosti nabídky ve stejném roce kreditní kartu **Universal Air Travel Card**. Cílem těchto karet bylo udržet si obchodní cestující, kteří začali více vyhledávat motorová vozidla k obchodním cestám. Přes své nesporné výhody trpěly věrnostní platební karty jednou významnou nevýhodou. Jejich používání bylo omezeno pouze na obchodní síť firmy, která kartu vydala.[4]

Karty této banky byly jako první na světě vyrobeny z plastu. Hlavní výhodou bylo zajištění větší odolnosti, lepší ochrana proti padělání a usnadnění placení pomocí mechanických snímačů (sprinterů). Tento způsob placení odstranil většinu chyb, které vznikaly při ručním opisování čísla karty nebo nečitelnosti písma. Bank of America zahájila v létě 1958 pilotní projekt své kreditní karty, která nesla název **BankAmericard**.

Karta se jako první začala používat v kalifornském městě Fresno. Banka obyvatelům tohoto města nabídla dva druhy kreditních karet: základní White Card s limitem 300 USD a pro vybrané klienty Gold Card s limitem 500 USD. U první jmenované karty mohl zákazník nakupovat bez ověření u banky do částky 50 USD a u druhé do částky 100 USD. V březnu roku 1959 začala banka dokonce vydávat kreditní karty i ve svém rodném městě San Francisku. Záhy se ovšem objevily vážné problémy a projekt začal klesat do záporných hodnot. Karty se staly středem zájmu podvodníků, kteří je odcizovali klientům a zneužívali je k menším platbám. Po provedení některých opatření se podařilo BankAmericard v roce 1961 dostat ze ztrát a dostála prvního zisku. V dalších letech zisk už jen rostl.[4] Na obr.

2.3. můžeme vidět podobu tehdejší BankAmericard. Ukázkou znaku této karty můžeme vidět na obr. 2.4.

Obr. 2.3. První karta vytvořena bankou Bank of America v roce 1958

Zdroj: <<http://google.cz/>>

Obr. 2.4. Znak BankAmericard

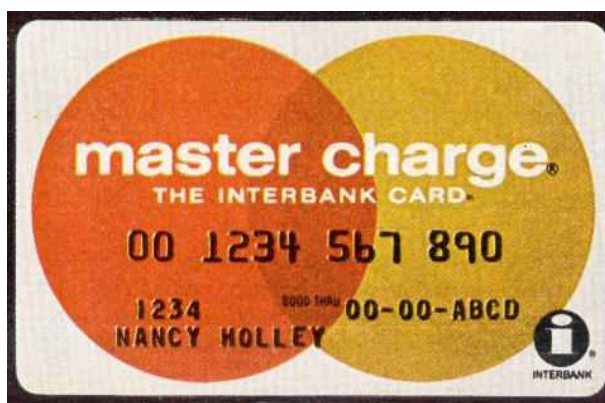
Zdroj: <<http://google.cz/>>

Mezi první úspěšné projekty kreditních karet ve Spojených státech patřila karta **Marine Midland Bank** z Buffala. 3. června 1953 nabídla svým zákazníkům v pobočce v Binghamtonu kreditní kartu Midland Shoper Credit Service. Tato karta se stala podle týdeníku Business Week jednou z neúspěšnějších Charge Card.

Banky na západním pobřeží USA zapřemýšlely nad dosavadním neúspěchem bankovních karet a začaly uvažovat o sdružování do kartových asociací, které by zajistily lepší podmínky pro úspěch svých kreditních karet. Princip spočíval ve vybudování zúčtovacích centrál v jednotlivých státech americké unie, které plnily úlohu obchodního zúčtovacího centra. Ve spojených státech na těchto principech vznikly postupně tři bankovní skupiny, které se spojily do dnešní asociace MasterCard. Asociace měla mít společné technické zázemí, název karty i znak. Jen toto byla cesta k vytvoření kreditní karty,

vydávané řadou bank, kterou by akceptovali obchodníci po celé Kalifornii. Na podzim roku 1966 byly dokončeny provozní a právní analýzy. V listopadu marketingový výbor navrhl název asociace **California Bank Card Association** (CBCA), logo a název karty – **Master Charge**. Jelikož tuto kartu chtěly používat další banka z Nevady, Oregonu a dalších států, přejmenovala se asociace v roce 1967 na **Western States Bankcard Association** (dále jen WSBA). V průběhu několika měsíců se jejími členy stalo dalších 200 amerických bank.[4] Vzhled Master Charge karty můžeme vidět na obr. 2.5

Obr. 2.5. První karta asociace California Bank Card Association

Zdroj: <<http://google.cz/>>

Marine Midland Bank a další banky začaly jednat o vytvoření vlastního systému kreditních karet. Zástupci 17 bank proto založili federaci pro reciproční akceptaci kreditních karet, která dostala název **Interbank Card Association** (dále jen ICA). Hlavním úkolem se stalo zabezpečení mezibankovních autorizací, clearingů a zúčtování transakcí. Jejich karta nesla název Master Charge, kterou nakonec prodali asociaci Western States Bankcard Association. Důvodem prodeje bylo i to, že WSBA si zvolila pro svou kartu stejný název. Karty členů ICA pak nesly název Intercard.

Po dlouhém a náročném jednání se v roce 1967 Interbank Card Association spojila s Western States Bankcard Association. Došlo tímto k vytvoření systému kreditních karet pokrývajících celé území Spojených států. Právě ICA převzala WSBA, která ji prodala zpět své logo Master Charge.

Jelikož došlo k rozporu mezi BankAmericard a jejich velkého konkurenta Bank of America, jediným možným řešením bylo oddělení programu BankAmericard od Bank of America. Banky trápily velké ztráty z nesplácených úvěrů. Odcizovaly se karty z pošty,

klienti dostávali karty, i když je nikdy nepoužili. Tyto problémy nakonec napomohly k vytvoření nové nezávislé organizace **National BankAmericard Inc.** (dále jen **NABANCO**), jejíž první jednání se konalo 9. července 1970. V září 1974 byla založena mezinárodní asociace **International BankAmericard Incorporated** (dále jen **IBANCO**), která byla předchůdcem VISA International.

Založení americké regionální asociace NABANCO a mezinárodní IBANCO byly první kroky k přeměně systému. Název BankAmericard by mohl omezit další rozvoj platebního systému, a proto se vedení IBANCO rozhodlo najít vhodnější název, který by měl splňovat řadu kritérií. Nakonec zvítězil název **VISA**, které bylo v roce 1977 zavedeno jako nový název: VISA – VISA International Service Association. První transakce s novým logem VISA proběhla 26. července 1976.[4]

Příloha č. 2 Analýza kreditních a debetních platebních karet

Analýza kreditních a debetních platebních karet

Kreditní karta je platební karta spojená s revolvingovým úvěrem. Na první pohled je stejná jako klasická debetní karta, ale navíc je k ní přidělen úvěrový limit. Při použití této karty čerpáme úvěr, na rozdíl od debetní karty, ze které lze čerpat prostředky jen do výše zůstatku na účtu či do výše kontokorentu. Výhodou je možnost odložení splácení, ale úroky z tohoto úvěru jsou hodně vysoké.[12]

Z pohledu držitele kreditní karta usnadňuje placení, umožňuje se obejít bez hotovosti a eliminuje směnu valut.[19]

Kreditní karty mohou být vydány s použitím na území ČR nebo také s použitím v zahraničí. Obvyklé podmínky pro získání této karty jsou:

- věk minimálně 18 let,
- občanství ČR,
- určitý čistý měsíční příjem (je určen individuálně).

Banky vyžadují tyto doklady:

- občanský průkaz a druhý doklad totožnosti (cestovní pas nebo rodný list),
- doklady k ověření bydliště (např. doklad o zaplacení nájmu nebo SIPO, účet za telefon),
- doklad k ověření příjmů (potvrzení o výši pracovního příjmu) nebo živnostenský list a daňové přiznání za poslední rok (právnická osoba a fyzická osoba) nebo výměr starobního důchodu.[12]

Debetní karta je platební karta, která je přímo spojená s bankovním účtem majitele. Umožňuje provádět finanční operace jen tehdy, když je na účtu, k němuž byla karta vydána, dostatek peněz. K zúčtování dochází většinou ihned po provedení transakcí, nebo v rozmezí dnů. Banka částku odečte přímo z účtu klienta. Je bankou poskytnuta klientům jako doplněk k účtu. U této karty není poskytnut žádný úvěr na úhradu transakcí.[19]

Většina bank nabízí debetní kartu automaticky a bezplatně při založení běžného účtu. Při výběru debetní karty bychom měli zvážit, k čemu budeme kartu používat. Důležité kritéria pro správný výběr debetní karty:

- Chceme-li ji používat převážně k výběru z bankomatu, dobrým výběrem bude karta VISA Electron nebo Maestro. Jsou vydávány zdarma.
- Budeme-li často platit u obchodníků, je lepší si připlatit za embosovanou kartu. Mezi takové karty můžeme zařadit tyto druhy: Eurocard/Mastercard Standard nebo VISA Classic.
- Důležitým kritériem je také limit karty. Čím větší je limit karty, tím vyšší nákup můžeme uskutečnit. Limity mohou být denní nebo týdenní. Výši stanovují banky, ale na žádost klienta se dají změnit.
- Musíme si také dávat pozor na pravidla banky při vydávání karet.
- V neposlední řadě bychom měli sledovat poplatky za vydání, správu a použití karty.[12]

Příloha č. 3 Schéma splacení úvěru u Komerční banky

Schéma splacení úvěru u Komerční banky

Zdroj: <<http://www.kb.cz/>>